

Гірник ВАТ «Шахта Белореченська» державної холдингової компанії «Луганськвугілля» Павло Легеня доклав чимало зусиль для того, щоб колектив підняв на-гора 380 тисяч тонн вугілля, перекривши річне завдання.

Фото Вадима ЛЕСНОГО (Укрінформ).

ЦЬОГО ДНЯ ■ 1853 р. На Чернігівщині народився революціонер-народник і винахідник Микола Кибальчич. Розробив проект реактивного літального апарата. ■ 1884 р. У Парижі померла українська художниця Марія Башкирцева. ■ 1911 р. Народився український фізик Олександр Ахієзер. Праці з ядерної фізики, квантової електродинаміки тощо. ■ 1961 р. Вступила в дію Придніпровська ДРЕС, на той час —найбільша в СРСР. ■ 1971 р. Помер історик Іван Гуржій.

Наша визначеність потребує словенського досвіду

Досвід входження Словенії до Європейського союзу, безперечно, цінний для України, заявив Перший заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук під час зустрічі з Міністром закордонних справ Словенії Димитрієм Рупелем. «Наша держава стратегічно визначилася стосовно курсу на європейську інтеграцію, а у майбутньому — на входження до Європейського союзу. Необхідною умовою для цього є передусім підготовка українського законодавства до входження в європейський простір», — наголосив він. Також Віктор Медведчук звернув увагу на те, що згідно з указом Президента України ще торік було створено Національну раду з європейської інтеграції та адаптації, яка має займатися проблемами входження нашої країни до ЄС. Сьогодні лише обсяг європейських законопроектів, необхідних для прийняття, становить уже не 65, а 80 тисяч сторінок! Димитрій Рупель, у свою чергу, заявив: «Наш уряд бажає покращити відносини між Україною та Словенією і завжди готовий поділитися досвідом».

(Продовження теми на 11-й стор.).

Ключ від міста

На ювілейному вечорі Богдана Ступки на сцену, вперше в житті, вийшла його онука Устинка (на знімку). Вечір видався гідним слави великого артиста. Було багато високих гостей, від Віктора Ющенка до Єжи Гофмана, а ще дипломати, урядовці, банкіри. Серед блискучої компанії, як завжди, виділявся київський міський голова Олександр Омельченко. Від імені міста він вручив ювілярові ключ до нової квартири. Що ще хорошого в столиці? Про це — на сторінках 6—7 під рубрикою «Стольний град».

Фото УНІАН.

Тероризму — «ні», торгівлі — «так»

Сьогодні завершується візит до США Прем'єр-міністра України Анатолія Кінаха. Під час свого перебування у Штатах глава українського уряду багато уваги приділив антитерористичній проблематиці. Зокрема, в українській церкві св. Юра взяв участь у молебні та панатихіді за загиблими внаслідок терактів 11 вересня. Анатолій Кінах також поклав вінок на місці теракту в Нью-Йорку. На зустрічі з Генсе-

ком ООН Кофі Аннаном було обговорено пропозиції Києва стосовно боротьби з міжнародним тероризмом. Щодо україно-американських відносин, то прем'єр висловив сподівання, що американська сторона надасть Україні статус, який «дозволить вийти на режим нормальних торговельних відносин» із США. Вирішення цих питань — одне з головних завдань візиту, зазначив А. Кінах.

Вітряки з краматорським серцем

На Новокраматорському машинобудівному заводі розпочали виготовлення валів роторів для вітряків. Замовники з Голландії особливі вимоги висунули до міцності продукції. На заводі впевнені, що сучасні технології, впроваджені у виробництво, дадуть змогу отримати метал з потрібними властивостями. Бездоганне виконання першого замовлення (100 валів) обіцяє тривале співробітництво краматорських машинобудівників і голландських промисловців, повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.

Дешево тепло

Умільці ВАТ «Рокитнівський скляний завод» для одержання тепла з допомогою котлів-утилізаторів почали використовувати викидні гарячі гази скловарних печей. Таке нововведення втричі скоротило витрати на одержання тепла, гарячої води, а відтак, заощадило для ВАТ 45 тисяч гривень, повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.

Сезон, що запізнився

У Вінниці з початком опалювального сезону запізнилися на десять днів. На відміну від попередніх років, тепло подають за графіком: спочатку «ожили» батареї опалення у закладах соціальної сфери, потім — у житлових будинках. Щоправда, в окремих дитсадках діти і далі ловлять дрижаки. Так само холодно у приміщеннях держустанов. На графік опалювального сезону (за мінімальної температури вночі в місті працює лише половина котельень) вплинула заборгованість теплопостачальних організацій перед ВАТ «Вінницягаз» — більш як сім мільйонів гривень, повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.

ф.СП-1

Державний комітет зв’язку та інформатизації України

АБОНЕМЕНТ На газету журнал (індекс видання)

(найменування видання)		Кількість компл-тів
------------------------	--	---------------------

на 200__ рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куди: (поштовий індекс) (адреса)

Кому: (прізвище, ініціали)

ПВ	місце	літер
----	-------	-------

ДОСТАВНА КАРТКА-ДОРУЧЕННЯ

На газету журнал (індекс видання)

(найменування видання)	
Вартість	передплата _____ грн. _____ коп. Кількість комплектів

на 200__ рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

поштовий індекс _____ код вулиці _____ буд. _____ корп. _____ кв. _____

місто _____ село _____ область _____ район _____ вулиця _____

прізвище, ініціали _____

ПОЛІТИКА

Горбулін виходить із тіні

Партійні рядки

Володимир Горбулін очолив раду партії Демократичний союз. Колишній лідер, народний депутат Олександр Волков залишився членом ради.

Ця подія могла б стати звичайною, якби не кілька обставин. По-перше, в кулуарах про цю зміну подійкували вже давно, хоча сам Володимир Павлович її постійно спростовував. По-друге, підтверджуються чутки про появу ще одного виборчого блоку на базі саме Демсоюзу. Блоку, який матиме особливу підтримку Банкової. Зрозуміло, цього категорично ніхто стверджувати не може, однак деякі поінформовані джерела говорили про це ще на початку вересня.

Екс-прем'єр шукає політичних партнерів

До Луганська завітав екс-прем'єр України Віктор Ющенко. Як він сам сформулював мету свого візиту, це — презентація основ політичного проекту.

«Мені особливо хотілося б пояснити ті речі, які не знаходять відповідних коментарів і які потребують спеціальних акцентів, — сказав В. Ющенко журналістам в аеропорту. — В тому числі й щодо політичних партнерів, кінцевої мети і способів її досягнення». Лідер «Нашої

Вихід на арену такого потужного політика може означати лише одне: адміністрація Президента невдоволена виборчими розкладами і не хоче жодній із політичних сил, які формально зорієнтовані на главу держави, давати карт-бланш на формування більшості в новому складі парламенту. Це робиться для того, щоб і надалі маніпулювати депутатськими голосами під час прийняття важливих законопроектів, зокрема щодо імплементації результатів референдуму.

Власне, це означає і те, що жоден з реальних кандидатів на посаду глави держави не отримає переваги перед суперниками після парламентських виборів 2002 року.

Володимир КОРОЛЮК.

Україні» налаштований провести переговори з політичними та діловими колами регіону. Він зустрівся з підприємцями, молоддю, інтелігенцією та керівниками облдержадміністрації.

Віктор Ющенко підтвердив, що назву його передвиборчого блоку змінено, і тепер він називатиметься «Виборчий блок Віктора Ющенка «Наша Україна».

Луганськ.

Алла АНТИПОВА.

Гроші регіону мають працювати в регіоні

Самоврядування

На запрошення кримської республіканської Асоціації органів місцевого самоврядування польська делегація у складі керівників і депутатів Ради міста Ніджице Варменсько-Мазурського воєводства ознайомила з системою управління, економічним і соціальним облаштуванням міст і сіл півострова.

Цей візит — відповідь на гостювання кримчан в Ніджице, звідки наші земляки привезли чимало вражень про те, як у сусідній країні місцеве самоврядування допомагає розв'язувати соціальні проблеми населення та формувати бюджети малих міст і селищ. У Польщі їх бюджет складається з двох частин — дотації держави і місцевих прибутків з продажу землі та багатьох інших. Ці кошти поляки скеровують насамперед на освіту й охорону здоров'я, далі — за при-

оритетами: комунальні послуги, дороги й освітлення, довкілля.

Тому гостям важко було зрозуміти, чому наша держава відбирає в регіонів майже всі прибутки, не залишаючи грошей навіть на найневідкладніші соціальні потреби. Такий стан речей викликає запитання й у кримських місцевих керівників. Зокрема, сільрадам залишають тільки 60 % земельного податку. І на ці кошти треба утримувати школу, лікарню та всю соціальну інфраструктуру.

Візит делегації збігся в часі з

Днями польської культури в Криму. Цього року організатори об'єднали їх з міжнародною конференцією «Адам Міцкевич і Крим». Доповіді прочитали провідні вчені й літератори автономії, а ще було презентовано книгу кримських сонетів великого поляка в перекладах кращих поетів сонячного півострова.

Гості з приємністю відзначили, що сьогодні в Криму живуть, не втрачаючи своєї національної ідентичності, майже 13 тисяч поляків, є 15 громад у містах і селах півострова. Польське товариство в автономії здавна відзначається активністю, знаходить кошти на будівництво і реставрацію костелів, тут можна вивчити рідну мову, примножити зв'язки польської культури з українською.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Фотофакт

На Алеї Слави в Одесі відбулась урочиста церемонія покладання квітів до пам'ятника Невідомому матросу і до могил героїв, приурочена до 57-их роковин визволення України від німецько—фашистських загарбників.

Фото
Олександра
СЕРОГО
(Укрінформ).

Готується законопроект

Сокири геть від лісу!

Припинити безсистемне і неконтрольоване вирубування лісів цінних порід та їх продаж за кордон за заниженими цінами має на меті проект закону України «Про внесення змін і доповнень до деяких законів України у сфері охорони навколишнього природного середовища, забезпечення раціонального використання лісових ресурсів».

Його внесли на розгляд парламенту Перший заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук та співголова фракції «Яблуко» Михайло Бродський.

Законопроектом передбачено заборонити експорт необробленої деревини та неглибоко оброблених лісоматеріалів цінних порід, а також природних рослинних ресурсів, занесених до Червоної та Зеленої книг України.

Крім того, пропонується жорстко контролювати вирубку лісів і встановити кримінальну та адміністративну відповідальність за заподіяння шкоди екології та економіці держави внаслідок незаконної порубки чи засмічення лісу.

Автори законопроекту твердять, що до розробки законопроекту спонукало загрозливе екологічне становище України, насамперед вирубка лісів у Закарпатському регіоні. Україна за безцінь експортує ліс цінних порід за кордон, а іноземні виробники продають на нашому ринку за світовими цінами меблі, вироблені з української сировини. У результаті майже припинили свою роботу понад 6,5 тисячі українських виробників меблів та підприємств деревообробної промисловості, а сотні тисяч людей залишилися без роботи.

Передплата-2002

Шановні друзі!
Вміщуючи абонемент, нагадуємо, що ви можете оформити передплату на «Голос України» в будь-якому поштовому відділенні або в листоноші.

Руками передплатника з видавцями поквитаються?

Нова методика оформлення передплати і запроваджувана без урахування інтересів видавців ЗМІ тарифно-цінова політика загалом негативно позначилася на початку і перебігу кампанії. Додалося нервозності, невизначеності. Диктат фактичних монополістів у сфері розповсюдження періодичних видань, якими є ДП «Преса» і «Укрпошта», може обернутися доволі серйозними матеріальними наслідками не тільки для самих редакцій, а й для читачів. Якщо все-таки не зупинити апетити монополістів хоч на цьому етапі.

Про відмінності нинішньої передплатної кампанії від попередніх ми вже писали в «Голосі України». До речі, реакцією на наші публікації з боку «Укрпошти» став лист, в якому газету звинувачують у суб'єктивізмі і необ'єктивності висвітлення проблеми запровадження нового механізму передплати. Зокрема, в. о. генерального директора В. Мороз запевняє, що передплата розпочалася не 6 жовтня (до набрання чинності акта, яким запроваджено нові тарифи), а 15 жовтня. Хоча я і мої колеги чули від керівництва «Укрпошти» та ДП «Преса» на пресконференції з цього питання, що

передплатна кампанія розпочнеться 6 жовтня. Залишимо це на совісті керівництва «Укрпошти». В організації цьогорічної передплати, крім того, про що ми вже писали, є ще одна прихована і неафішована до пори до часу «Укрпоштою» відмінність. Вона міститься, зокрема, в самому бланку абонемента на передплату: до слів «Доставна картка» додано безневинне на перший погляд слово «доручення». Що саме і хто кому доручає, можна прочитати на зворотному боці абонемента. Якщо в попередні роки там шло про те, хто саме має заповнювати абонемент: що — сам передплатник, що — працівник пошти, — то тепер на ці «дрібниці» не акцентують увагу. Мабуть, тому, що вже відкрито беруть гроші за оформлення передплати. Зворотний бік абонемента зробили своєрідним дорученням. І, знаєте, хто що і кому доручає? А прочитайте другий абзац уважно: «Передплатник із сплачених ним коштів за передплату доручає Розповсюдженню сплатити Видавцю суму в розмірі видавничої вартості передплаченого видання на умовах і в строки, визначені Розповсюдженцем».

(Закінчення на 5-й стор.).

Перевірте правильність оформлення передплати !

На абонементі повинен бути проставлений відтиск касового апарата. При оформленні передплати (переадресування) без касового апарата на абонементі проставляється відтиск календарного штемпеля відділення зв'язку. В цьому випадку передплатнику видається абонемент з квитанцією про оплату вартості передплати (переадресування).

Передплатник із сплачених ним коштів за передплату доручає Розповсюдженню сплатити Видавцю суму в розмірі видавничої вартості передплаченого видання на умовах і в строки, визначені Розповсюдженцем.

підпис передплатника (фізичної особи або керівника юридичної установи), завірений печаткою.

Космонавт з кіровоградською пропискою

Незабаром у Кіровограді з'явиться пам'ятник першому космонавтові незалежної України Леонідові КАДЕНЮКУ. Акція відбудеться за підтримки місцевого осередку партії «Трудова Україна».

Хоча достовірно не відомо, чи Леонід Каденюк причетний якимось до Кіровограда, однак міськвиконком пішов назустріч пропозиції «трудовиків» і виділив місце для спорудження монумента. В обласному центрі знайшовся і відповідний мікрорайон — Космонавтів, повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.

***

— Чи знаєте ви про наміри кіровоградців? — запитала космонавта наш кореспондент Юліана ШЕВЧУК. — Як ставитися до ідеї встановити за життя пам'ятник? «Ніяк, — відповів Леонід Каденюк. — Це для мене несподівано — про пам'ятник у Кіровограді вперше чую. Але якщо люди вирішили — нехай роблять. А моє ставлення буде не як до власного пам'ятника, а як до пам'ятника людині, яка щось зробила для України». Про те, чим нині живе перший космонавт незалежної України, що його хвилює й турбує, читайте в одному з наступних номерів «ГУ».

Король Данило бере владу...

У Львові відкрито пам'ятник засновникові міста Данилові Галицькому. Князь назвав місто на честь свого сина Лева.

Король Данило повернувся у свої володіння вчасно. Громада — на порозі доленосних виборів. Точаться суперечки (і навіть чвари) з приводу того, куди йти і з ким іти, щоб місто процвітало і держава була могутньою. Короля Данила вітали Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах, керівники місцевої влади, учасники економічного форуму, що зібрав делегації сусідніх держав. Як і належить, йому віддали почесні військові.

Пам'ятник за проектом скульпторів Василя Ярича, Романа Романовича та архітектора Яреми Чурила відлили в бронзі на Львівській кераміко-скульптурній фабриці і встановили на площі, яка носить ім'я короля Данила, повідомляє наш кореспондент Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Фото Володимира РЕПІКА (Укрінформ).

Державній медицині запропонували розрахунок

Факт

За рекомендованим Міністерством охорони здоров'я штатним розписом Луганська область повинна на 30 відсотків скоротити чисельність медиків. Це означає, що тільки в самому Луганську закриттю підлягають три міські лікарні. Керівники області з таким рішенням не погодилися і розробляють комплекс заходів, спрямованих на розширення медичних послуг та поліпшення

якості обслуговування. Зокрема, створюють нові відділення та кабінети долікарської допомоги, нагляду за пенсіонерами, кардіодиспансер тощо. Розробляють програму впровадження системи добровільного медичного страхування. Великий інтерес до медичного страхування виявили шахтарі холдингових компаній «Ровенькиантрацит» та «Краснодонвугілля» — усього більш як 10 тисяч гірників.

Луганська область.

Алла АНТИПОВА.

В епікризі з'явився симптом скорочення

...і коментар

Вищенаведена інформація в контексті офіційного повідомлення про підвищення з 1 січня 2002 року зарплати працівникам сфери охорони здоров'я нагадує анекдот про хорошу і погану новину. Хоча навряд чи медикам буде до сміху. Втім, як і кожному, хто опинився б у такій ситуації.

Уявіть собі: зранку вас обнадіюють обіцянкою поправити «виснажений» організм вашого гаманця. А ввечері відділ кадрів попереджає, що ви даремно в обід розщедрилися на зайве тістечко в передчутті січневих достатків. Навпаки, «смачного» треба було побажати колезі, а самому проковтнути пігулку для заспокоєння нервів. Бо у зв'язку зі скороченням штатів перед вами широко відчиняються двері. Ви, зрозуміло, в розпачі. І чомусь (!) не відчуваєте радості за здоровий апетит свого колеги, який ще вчора був добрий приятель, а сьогодні мало не ворог, що

виштовхнув вас за кордони штатного розпису... Боронь Боже, опинитися в цій ситуації.

Політика «підвищити за рахунок скорочення» цинічна і по-брутальному підла. Вона сіє серед колег по цеху не професійну солідарність, а ворожнечу і розбрат. У галузі медицини це особливо загрозливо. Адже в епіцентр «кадрових чисток» втягуються мимоволі і пацієнти. Втім, ця політика не нова: такий «дуалізм» ми проходили і в часи прем'єрства Валерія Пустовойтенка. Пригадується, захистом «підкорочених» медиків займалася тоді Уповноважена Верховної Ради з прав людини Ніна Карпачова. Тепер люди в білих халатах дочекалися другої хвилі. Дуже каламутної хвилі...

Парламентський бюджетний комітет, як відомо, запропонував, і не просто запропонував, а й віднайшов відповідні кошти, щоб збільшити видатки на соціальні потреби, в тому числі на охорону здоров'я. Це можна зробити на гроші, одержані від приватизації, від скорочення фінансу-

вання системи управління, від включення державних соціальних фондів до складу бюджету, але аж ніяк не за рахунок «стерилізації» медичних штатів. Однак «рекомендований шлях» звичніший і простіший для розробників «лікувальних теренкурів».

Як вдалося встановити, рекомендацію упорядкувати штати або привести їх до норми, яка не перевищувала б встановлену на 1 січня 2001 року чисельність (що часто є синонімом першого варіанта), спущено в багато областей України. В принципі, це не єдина проблема, якою поділилися опитані керівні кадри з обласних управлінь охорони здоров'я. Їх не надихає і підвищення заробітної плати на 15 відсотків — адже воно ґрунтується поки що тільки на обіцянках. Реальних способів, як це робитиметься, медикам не розсекречують. «Очевидно, не ризикують ознайомити нас з епікризом», — професійально оцінила нові урядові симптоми одна з моїх співрозмовниць.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Загинули міліціонер і охоронець

Кримінал

У Харкові вчинено напад на інкасаторський автомобіль

Прибулий на околицю міста до меблевого магазину інкасаторський екіпаж уже до цього встиг забрати виручку із більш як десяти торговельних підприємств. Касир у супроводі міліціонера, як завжди, ввійшов до магазину. В машині залишалися водій і другий міліціонер державної служби охорони. Що сталося буквально через кілька секунд, поки що достеменно невідомо. Проте, за попередніми висновками,

почувши постріл, міліціонер, котрий зайшов з касиром до магазину, кинувся на допомогу товаришеві в автомобілі. Але був тяжко поранений другим пострілом нападників. Перший постріл виявився фатальним для 25-річного Олександра Шабельникова.

... Убивши охоронця та поранивши другого міліціонера, судячи з усього, з мисливських обрізів, грабіжники озброїлися додатково двома пістолетами та двома автоматами, виштовхали з автомобіля водія і зникли з місця злочину, прихопивши з собою десятки тисяч гривень.

Микола КОСИЙ.

Харків.

У номер

■ Черкаси

Старожил дав фору молодим

Майже двохтисячний колектив ВАТ «Смілянський електромеханічний завод ім. Т. Шевченка» видає щомісяця «на-гора» продукції більш як на чотири мільйони гривень. Середня зарплата заводчан — 440 гривень.

— Ваш завод, якому невдовзі виповниться 125 років, дав фору молодим підприємствам, — сказав, побувавши у Смілі, Міністр транспорту України Валерій Пустовойтенко.

Продукція ВАТ — електрообладнання, реставровані двигуни тепловозів, електромoppi, нестандартні прилади для залізниці — має стабільний попит на внутрішньому і зовнішньому ринках, повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.

■ Херсон

Темно, холодно й голодно...

Понад 40 загальноосвітніх закладів Херсона ще з вересня від'єднано від енергопостачання. У класах давно немає світла, а похмурі осінні дні не здатні забезпечити школярам належного освітлення робочих місць, як того вимагають гігієнічні норми. До всіх цих «турбот» про юне покоління долучилася ще й погода — за вікном зранку щодня «мінус», а батареї у класних кімнатах, як і в усьому місті, крижані, повідомляє наш власний кореспондент Алла БРУСИЛОВА.

■ Івано-Франківськ

Своя гілка надійніша

АТ «Нафтохімік Прикарпаття», що на Івано-Франківщині, збирається побудувати за півтора року гілку нафтопроводу «Жулин—Надвірна» від магістрального трубопроводу «Дружба» до Надвірнянського нафтопереробного заводу.

Про це повідомив на 5-й Міжнародній виставці «Газ і нафта-2001» один з акціонерів АТ «Нафтохімік Прикарпаття» директор компанії «Уотфорд Петролеум Україна» Михайло Уотфорд. За його словами, вартість проекту оцінюється у 15 мільйонів доларів США. Його здійснення дасть можливість уникати витрат, пов'язаних з доставкою нафти залізницею.

■ Київ

Убивство: три версії

Прокуратура розробляє три основні версії убивства першого заступника голови Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку України Олексія РОМАШКА: вбивство, скоєне на особистому ґрунті, пов'язане зі службовими відносинами, а також з «бізнес-діяльністю». Про це повідомив в інтерв'ю журналістам заступник Генерального прокурора України Юрій Гайсинський.

За його словами, першому заступникові голови ДКЦПФР було справді завдано два ножові поранення. І, як показав розтин, загинув також зроблено «контрольний постріл у ніс». «Оскільки О. Ромашко — висока посадова особа, версій про вбивство може бути багато», — підкреслив заступник Генпрокурора.

Слід нагадати, що тридцятивосьмирічного О. Ромашка було знайдено мертвим у понеділок вранці в під'їзді його будинку в Києві. Прокуратура порушила кримінальну справу за статтею 115 — навмисне вбивство, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Фото Віктора ПОБЕДИНСЬКОГО (УНІАН).

ЗАКОН
УКРАЇНИ

Про поштовий зв'язок

Цей Закон визначає правові, соціально-економічні та організаційні основи діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку, а також регулює відносини між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, операторами поштового зв'язку і користувачами їх послуг.

Стаття 1. Визначення основних термінів
У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:
абонементна скринька — скринька із засобами для запобігання несанкціонованому доступу, що встановлюється в об'єктах поштового зв'язку і орендується адресатом на визначений термін для одержання на його ім'я поштових відправлень, поштових переказів, періодичних друкованих видань;

абонентська поштова скринька — спеціальна скринька із засобами для запобігання несанкціонованому доступу, призначена для одержання адресатами простих поштових відправлень, періодичних друкованих видань, повідомлень про надходження реєстрованих поштових відправлень;

абонентська поштова шафа — спеціальна шафа з абонентськими поштовими скриньками із засобами для запобігання несанкціонованому доступу, яка встановлюється у під'їздах, вестибюлях житлових та адміністративних будинків для одержання адресатами простих поштових відправлень, періодичних друкованих видань, повідомлень про надходження реєстрованих поштових відправлень; адресат (одержувач) — юридична або фізична особа, якій адресується поштове відправлення, телеграфне чи інше повідомлення; бандероль — поштове відправлення з друкованими виданнями, діловими паперами, предметами культурно-побутового та іншого призначення, розміри, маса і порядок упакування якого встановлені відповідно до законодавства України;

дрібний пакет — міжнародне рекомендоване поштове відправлення із зразками товарів, дрібними предметами подарункового та іншого характеру, розміри, маса і порядок упакування якого встановлені відповідно до законодавства України;

засоби поштового зв'язку — поштові пристрої та обладнання, транспортні засоби поштового зв'язку, поштові марки, марковані конверти та картки, а також будівлі (приміщення в будівлях), що використовуються для надання послуг поштового зв'язку;

лист — поштове відправлення у вигляді поштового конверта з вкладенням письмового повідомлення або документа, розміри і масу якого встановлено відповідно до законодавства України; маркувальна машина — пристрій, призначений для нанесення на письмову кореспонденцію відбитку державного знака, що підтверджує оплату послуг поштового зв'язку, дату приймання та іншу інформацію;

мережа поштового зв'язку — сукупність об'єктів поштового зв'язку і поштових маршрутів;

національний оператор поштового зв'язку (національний оператор) — оператор, який в установленому законодавством порядку надає універсальні послуги поштового зв'язку на всій території України і якому надаються виключні права на провадження певних видів діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку;

об'єкти поштового зв'язку — поштамти, центри обробки та перевезення пошти, зональні вузли, вузли поштового зв'язку, відділення поштового зв'язку, пункти поштового зв'язку та інші підрозділи, задіяні у єдиному виробничо-технологічному процесі з надання послуг поштового зв'язку;

оператор поштового зв'язку (оператор) — суб'єкт підприємницької діяльності, який в установленому законодавством порядку надає послуги поштового зв'язку;

переказ грошових коштів (поштовий переказ) — послуга поштового зв'язку щодо виконання доручення користувача на пересилання та виплату адресату зазначеної ним суми грошей;

пересилання поштових відправлень (поштових переказів) — сукупність операцій з приймання, обробки, перевезення та доставки (вручення) поштових відправлень (поштових переказів);

письмова кореспонденція — прості та рекомендовані листи, поштові картки, бандеролі, секограми та дрібні пакети;

посилка — поштове відправлення з предметами культурно-побутового та іншого призначення, не забороненими законодавством до пересилання, розміри, маса і порядок упакування якого встановлені відповідно до законодавства України;

послуги поштового зв'язку — продукт діяльності оператора поштового зв'язку з приймання, обробки, перевезення та доставки (вручення) поштових відправлень, виконання доручень користувачів щодо поштових переказів, банківських операцій, спрямований на задоволення потреб користувачів;

поштова безпека — визначений законодавством комплекс заходів, спрямованих на захист таємниці інформації у поштовому зв'язку, збереження поштових відправлень, грошових коштів та засобів поштового зв'язку;

поштова картка — поштове відправлення у вигляді стандартного бланка, що містить відкрите письмове повідомлення; поштова марка — державний знак, виготовлений у встановленому законодавством порядку із зазначенням його номінальної вартості та держави, який є засобом оплати послуг поштового зв'язку, що надаються національним оператором;

поштова скринька — скринька із засобами для запобігання несанкціонованому доступу, яка встановлюється у відведених місцях і призначена для збирання від відправників простих листів і поштових карток;

поштові відправлення — листи, поштові картки, бандеролі, секограми, дрібні пакети, міжнародні відправлення з оголошеною цінністю, посилки, прями поштові контейнери, оформлені відповідно до законодавства України;

поштовий зв'язок — приймання, обробка, перевезення та доставка (вручення) поштових відправлень, виконання доручень користувачів щодо поштових переказів, банківських операцій; поштовий зв'язок загального користування — складова частина поштового зв'язку України, призначена для надання послуг поштового зв'язку встановленого рівня якості всім користувачам;

поштовий зв'язок спеціального призначення — складова частина поштового зв'язку України, призначена для надання послуг поштового зв'язку окремим категоріям користувачів;

поштовий індекс — код поштової адреси у вигляді умовного цифрового позначення об'єктів поштового зв'язку, в тому числі сільських населених пунктів, у яких відсутні відділення зв'язку; секограми — письмові повідомлення, написані секографічним способом, друковані видання для сліпих, кліше із знаками секографії, що подаються у відкритому вигляді, а також звукові записи та спеціальний папір, призначені виключно для сліпих, за умови, що вони відправляються офіційно визнаними установами для сліпих або на їх адресу;

користувачі послуг поштового зв'язку (користувачі) — фізичні та юридичні особи, які користуються послугами поштового зв'язку;

універсальні послуги поштового зв'язку — набір послуг поштового зв'язку загального користування встановленого рівня якості, які надаються усім користувачам на всій території України за тарифами, що регулюються державою.

Стаття 2. Законодавство про поштовий зв'язок України
Відносини у сфері надання послуг поштового зв'язку регулюються Конституцією України, цим та іншими законами України і прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами.

Діяльність у сфері надання послуг поштового зв'язку спеціального призначення (фелд'єгерського і спеціального зв'язку) провадиться відповідно до законодавства України.

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж ті, що передбачені в цьому Законі, застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 3. Основні засади діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку

Основними засадами діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку є:

захист інтересів користувачів у сфері надання послуг поштового зв'язку;

забезпечення надання послуг поштового зв'язку встановленого рівня якості;

доступність до ринку послуг поштового зв'язку;

законодавче регулювання відносин у сфері надання послуг поштового зв'язку;

забезпечення прав користувачів на таємницю інформації у сфері надання послуг поштового зв'язку;

забезпечення прав операторів поштового зв'язку;

єдність правил, стандартів і норм у сфері надання послуг поштового зв'язку.

Стаття 4. Вживання мов у сфері надання послуг поштового зв'язку

У сфері надання послуг поштового зв'язку в Україні вживаються українська мова та мови інших національностей відповідно до закону.

Питання про застосування мов у міжнародному поштовому зв'язку вирішується відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 5. Обліково-звітний час у поштовому зв'язку

У сфері надання послуг поштового зв'язку застосовується єдиний обліково-звітний час, що діє в Україні.

Стаття 6. Охорона таємниці інформації у сфері надання послуг поштового зв'язку

Таємниці поштових відправлень, у тому числі листування та іншої письмової кореспонденції, електронних повідомлень, що пересилаються (передаються) засобами зв'язку, гарантується Конституцією та законодавством України.

Оператори вживають організаційно-технічних заходів щодо захисту інформації згідно із законодавством України.

Виймка та огляд письмової кореспонденції, вкладень в інших поштових відправленнях, одержання будь-яких довідок щодо них заборонено, крім випадків, визначених законом.

Заборонені до пересилання вкладення в поштових відправленнях вилучаються операторами із поштового відправлення у встановленому відповідно до цього Закону порядку в присутності відправника або уповноваженої ним особи, крім випадків, установлених законом.

Стаття 7. Державне регулювання діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку

Державне регулювання діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку здійснюється з метою формування орієнтованого на користувача ринку послуг поштового зв'язку шляхом:

нормативно-правового забезпечення діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку;

контролю за додержанням законодавства про поштовий зв'язок; формування єдиної науково-технічної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку;

ліцензування визначених законодавством видів діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку;

формування переліку показників якості послуг поштового зв'язку та встановлення їх рівня;

стандартизації та сертифікації засобів поштового зв'язку;

регулювання тарифів на послуги поштового зв'язку;

забезпечення конкуренції у сфері надання послуг поштового зв'язку.

Стаття 8. Компетенція органів виконавчої влади у сфері надання послуг поштового зв'язку

Кабінет Міністрів України відповідно до своїх повноважень забезпечує загальне регулювання діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку.

Реалізацію державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку здійснює уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі зв'язку.

На уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі зв'язку покладається:

розроблення нормативно-правових актів, які регулюють діяльність у сфері надання послуг поштового зв'язку;

визначення порядку введення та виведення з обігу поштових марок;

контроль за якістю послуг поштового зв'язку, забезпечення поштової безпеки та таємниці інформації у сфері надання послуг поштового зв'язку;

організація роботи, пов'язаної із стандартизацією та сертифікацією засобів поштового зв'язку;

забезпечення підготовки та перепідготовки кадрів для надання послуг поштового зв'язку;

сприяння розвитку ринку послуг поштового зв'язку.

Ефективність функціонування ринку послуг поштового зв'язку забезпечує Національна комісія України з питань регулювання зв'язку на основі збалансування інтересів суспільства, операторів та користувачів послуг поштового зв'язку.

Компетенція Національної комісії України з питань регулювання зв'язку та її повноваження визначаються цим та іншими законами України.

На Національну комісію України з питань регулювання зв'язку покладаються:

видача ліцензій на надання послуг поштового зв'язку, визначених законами України;

ведення єдиного державного реєстру операторів поштового зв'язку;

формування цінової політики та регулювання відповідно до законодавства України тарифів на послуги поштового зв'язку.

Національна комісія України з питань регулювання зв'язку може виконувати й інші функції відповідно до законодавства України.

Нормативно-правові акти уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі зв'язку і рішення Національної комісії України з питань регулювання зв'язку, прийняті в установленому порядку в межах їх повноважень, обов'язкові до виконання операторами та користувачами послуг поштового зв'язку.

Стаття 9. Тарифне регулювання у сфері надання послуг поштового зв'язку

Тарифне регулювання у сфері надання послуг поштового зв'язку здійснюється Національною комісією України з питань регулювання зв'язку відповідно до законодавства України і повинно стимулювати впровадження операторами новітніх технологій, підвищення якості надання послуг, збільшення обсягів і розширення номенклатури послуг.

Тарифному регулюванню у сфері надання послуг поштового зв'язку підлягають виключно універсальні послуги поштового зв'язку.

Стаття 10. Стандартизація і сертифікація засобів поштового зв'язку

Засоби поштового зв'язку, що застосовуються у мережах поштового зв'язку загального користування, підлягають стандартизації та сертифікації відповідно до законодавства України згідно з переліком, який встановлюється уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі зв'язку.

Стаття 11. Розвиток мереж і засобів поштового зв'язку

Розвиток та реконструкція мереж і засобів поштового зв'язку здійснюються відповідно до державних програм розвитку єдиної національної системи зв'язку України з урахуванням її пріоритетних напрямів та на основі сучасних досягнень науково-технічного прогресу в цій сфері.

Розвиток мереж і засобів поштового зв'язку здійснюється за рахунок інвестицій, джерелами яких є ресурси операторів, кошти Державного бюджету України та місцевих бюджетів, а також залучені або запозичені в установленому законодавством України порядку кошти фізичних і юридичних осіб.

Стаття 12. Повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень:

надають допомогу операторам у розміщенні на відповідних територіях об'єктів поштового зв'язку;

погоджують розміщення національним оператором поштових скриньок у зручних для користувачів місцях;

сприяють операторам в укладенні договорів оренди приміщень у житлових і нежитлових будинках з їх власниками для надання послуг поштового зв'язку;

сприяють операторам у доставці поштових відправлень до віддалених населених пунктів;

розглядають пропозиції операторів щодо створення сприятливих умов для їх діяльності.

Під час проектування розвитку населених пунктів, будівництва та реконструкції житлових масивів у містах, а також окремих житлових будинків місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень вживають заходів щодо забезпечення проектування і будівництва об'єктів поштового зв'язку, призначених для організації надання універсальних послуг поштового зв'язку, відповідно до встановлених нормативів з можливістю наступної передачі їх національному операторові у користування на пільгових умовах.

Перенесення чи переобладнання об'єктів поштового зв'язку, які належать операторам, пов'язаних з новим будівництвом, розширенням, реконструкцією населених пунктів, окремих будівель, шляхів, комунікацій, розробкою корисних копалин, здійснюється та фінансується замовником цих робіт відповідно до технічних умов оператора.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень всебічно сприяють ефективній діяльності та розвитку об'єктів поштового зв'язку на відповідних територіях.

Стаття 13. Порядок надання послуг поштового зв'язку

Оператори надають користувачам послуги поштового зв'язку відповідно до законодавства України та провадять іншу підприємницьку діяльність в установленому законом порядку.

Послуги поштового зв'язку надаються на договірній основі згідно з Правилами надання послуг поштового зв'язку, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, та повинні відповідати встановленим нормам якості.

У договорі про надання послуг поштового зв'язку, якщо він укладається у письмовій формі, та у квитанції, касовому чеку тощо, якщо договір укладається в усній формі, обов'язково зазначаються найменування оператора та об'єкта поштового зв'язку, які надають послуги, дата та вид послуги, її вартість.

Договір про надання послуги поштового зв'язку вважається укладеним після оплати користувачем вартості цієї послуги, якщо інше не передбачене відповідними договорами.

Стаття 14. Забезпечення скоронності поштових відправлень і грошових коштів

Оператори забезпечують скоронність поштових відправлень і грошових коштів.

Приміщення, в яких здійснюється обробка поштових відправлень і зберігання грошових коштів, повинні бути оснащені необхідним обладнанням і засобами охоронно-пожежної сигналізації, а також повинні відповідати діючим технічним вимогам.

Для охорони об'єктів поштового зв'язку, забезпечення скоронності поштових відправлень і грошових коштів оператор може мати підрозділи поштової безпеки та воєнізованої охорони. Підрозділи воєнізованої охорони забезпечують безпеку об'єктів поштового зв'язку, персоналу оператора і транспортних засобів поштового зв'язку, а також охорону поштових відправлень і грошових коштів. Підрозділи поштової безпеки здійснюють заходи щодо запобігання втратам та крадіжкам поштових відправлень і грошових коштів, контролюють дотримання вимог пересилання мережею поштового зв'язку предметів і речей.

З метою захисту об'єктів поштового зв'язку, поштових відправлень і грошових коштів (у тому числі під час перевезення) персоналу операторів, який пройшов спеціальну підготовку, надається право використовувати зброю і засоби самооборони та індивідуального захисту. Перелік працівників оператора, яким надається право використовувати зброю і засоби самооборони та індивідуального захисту, визначається уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі зв'язку. Порядок придбання, обліку, зберігання, ремонту та знищення вогнепальної зброї, боєприпасів до неї, а також засобів самооборони та індивідуального захисту персоналу операторів встановлюється відповідно до закону. Порядок застосування вогнепальної зброї визначається законом.

У разі виявлення дефектів поштового відправлення (розходження фактичної маси з масою, зазначеною у супровідних документах, пошкодження упаковки, печаток, обов'язку тощо) оператор у порядку, встановленому уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі зв'язку, зобов'язаний письмово оформити факт дефекту та вжити заходів до вручення даного поштового відправлення адресату або відправнику.

Не можуть пересилатися предмети, які становлять загрозу життю, здоров'ю людей, знищення чи пошкодження майна. Перелік предметів, які заборонені до пересилання у поштових відправленнях, встановлюється Кабінетом Міністрів України. Порядок вилучення із поштових відправлень предметів, які заборонені до пересилання у поштових відправленнях, та порядок розпорядження ними визначається законом.

Стаття 15. Особливості діяльності національного оператора
Національний оператор забезпечує надання на всій території України універсальних послуг поштового зв'язку за переліком, який затверджується Кабінетом Міністрів України.

Держава забезпечує фінансову підтримку національного оператора у наданні універсальних послуг поштового зв'язку.

Національний оператор має виключне право на:

видання, введення в обіг та організацію розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток, а також виведення їх з обігу;

офіційне видання каталогів і цінників колекційних поштових марок та іншої філателістичної продукції;

пересилання простих листів масою до 350 грамів та простих поштових карток;

розміщення та використання поштових скриньок для збирання листів і поштових карток на всій території держави відповідно до нормативів, встановлених уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі зв'язку;

використання маркувальних машин та надання дозволу на їх використання іншим фізичним та юридичним особам; нанесення зображення Державного Герба України на поштові скриньки, транспортні засоби поштового зв'язку, а також на використання у своїй діяльності контрольно-гербових та страхових печаток із зображенням Державного Герба України.

Персоналу національного оператора під час виконання службових обов'язків надається право носіння форменого одягу та нагрудного знака, зразки яких затверджуються уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі зв'язку.

Вартість виготовлення форменого одягу та нагрудних знаків відноситься на валові витрати національного оператора.

Для задоволення державних потреб національний оператор на договірних засадах може здійснювати діяльність, пов'язану з виплатою та доставкою пенсій, грошової допомоги малозабезпеченим громадянам, надавати інші послуги відповідно до законодавства України.

Юридична особа, на яку покладається виконання функцій національного оператора, визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 16. Персонал оператора

До персоналу оператора належать його працівники, які забезпечують надання послуг поштового зв'язку.

Трудові відносини персоналу оператора регулюються законодавством України про працю та правилами внутрішнього трудового розпорядку.

За втрату, недостачу або пошкодження вкладень поштових відправлень, недостачу грошових коштів, порушення контрольних строків доставки поштових відправлень та поштових переказів персоналу оператора, з вини якого завдані збитки, несе відповідальність у порядку, передбаченому законодавством України.

Керівник національного оператора та керівники його філіалів наймаються на роботу за контрактом.

Національний оператор створює робочі місця для працевлашту-

вання інвалідів в обсязі, встановленому законом, виходячи із загальної кількості персоналу, за винятком чисельності листонош, водіїв та працівників, які зайняті на роботах з важкими та небезпечними умовами праці.

Стаття 17. Права та обов'язки операторів
Всі оператори незалежно від їх організаційно-правової форми користуються рівними правами і виконують однакові обов'язки відповідно до законодавства України, крім виключних прав і обов'язків національного оператора, визначених цим Законом.

Оператори забезпечують доступ користувачів до інформації про тарифи, правила надання послуг поштового зв'язку, строки пересилання поштових відправлень, режими роботи об'єктів поштового зв'язку, заборонені до пересилання предмети, відповідальність операторів перед користувачами, номер і строк дії ліцензії на надання послуг поштового зв'язку тощо.

Оператори мають право інформувати користувачів про надання ними послуг поштового зв'язку через засоби масової інформації та шляхом розповсюдження рекламних повідомлень.

Стаття 18. Відповідальність операторів

За порушення законодавства у сфері надання послуг поштового зв'язку оператори несуть відповідальність згідно із законами України. За невиконання чи неналежне виконання послуг з пересилання внутрішніх поштових відправлень, доручень користувачів щодо поштових переказів оператори несуть таку матеріальну відповідальність перед користувачами:

за повну втрату реєстрованих поштових відправлень (рекомендованого листа, бандеролі, поштової картки, повідомлення про вручення поштового відправлення), посилок та прямих контейнерів без оголошеної цінності — відшкодування вартості послуг поштового зв'язку та штраф у розмірі 100 відсотків вартості цих послуг;

за часткову втрату (пошкодження) вкладення посилки без оголошеної цінності — відшкодування його вартості пропорційно масі втраченої або пошкодженої частини вкладення шляхом ділення розміру тарифу за пересилання на чисту масу вкладення та штраф у розмірі 100 відсотків вартості послуг поштового зв'язку;

за повну втрату (пошкодження) вкладення посилки з оголошеною цінністю, листа або бандеролі з оголошеною цінністю — відшкодування в розмірі суми оголошеної цінності поштового відправлення, вартості послуг поштового зв'язку та штраф у розмірі 25 відсотків вартості цих послуг;

за часткову втрату (пошкодження) вкладення посилки з оголошеною цінністю, листа або бандеролі з оголошеною цінністю з описом вкладення — повернення (відшкодування) вартості вкладення або його пошкодженої частини згідно з описом, вартості послуг поштового зв'язку та штраф у розмірі 25 відсотків вартості цих послуг. Якщо пошкоджене вкладення може бути використане, сума відшкодування зменшується за домовленістю з відправником або адресатом. У разі відмови відправника або адресата від одержання частково пошкодженого вкладення воно реалізується оператором. У разі незазначення в описі вартості вкладених предметів або пересилання без опису розмір відшкодування визначається пропорційно масі втраченої або пошкодженої частини вкладення незалежно від її фактичної вартості, але не більше оголошеної цінності посилки, листа або бандеролі. В цьому випадку вартість одиниці маси визначається шляхом ділення суми оголошеної цінності на чисту масу вкладення;

за невилплату грошей за поштовими переказами, а також порушення строків пересилання поштових переказів — відповідно до законодавства України;

за несвоєчасну доставку усіх видів реєстрованих поштових відправлень — штраф у розмірі 25 відсотків вартості послуг поштового зв'язку;

у разі порушення встановлених строків пересилання поштових відправлень повітряним транспортом — відшкодування у розмірі різниці між платою за пересилання повітряним та наземним транспортом і штраф у розмірі 25 відсотків вартості послуг поштового зв'язку.

За втрату (пошкодження) міжнародних поштових відправлень і посилок оператори несуть відповідальність відповідно до вимог актів Всесвітнього поштового союзу та законодавства України, за невилплату міжнародних поштових переказів — відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Вартість попередньо оплачених користувачем послуг, що фактично не були йому надані, відшкодовується користувачеві у повному обсязі на підставі квитанції чи іншого документа про оплату цих послуг.

У разі незгоди користувача з визначенням цією статтею розміром відшкодування питання про відшкодування завданих йому фактичних збитків, моральної шкоди, втраченої вигоди через неналежне виконання операторами своїх зобов'язань, а також інші спори між користувачами та операторами розглядаються у судовому порядку.

Оператор не несе матеріальної відповідальності за поштові відправлення, якщо:

поштове відправлення на підставі закону підлягає вилученню, конфіскації або знищенню;

втрата або пошкодження вкладення поштового відправлення стала внаслідок дії непереборної сили (землетрус, ураган, повінь тощо);

нестача або пошкодження вкладення поштового відправлення стала внаслідок порушення відправником встановлених законодавством України правил щодо обмежень у пересиланні предметів та речей;

поштове відправлення (поштовий переказ) видано (виплачено) адресату під розписку про одержання;

заяву про розшук поштового відправлення (поштового переказу) подано до об'єкта поштового зв'язку після шести місяців з дня приймання;

поштове відправлення з оголошеною цінністю, прямий контейнер були прийняті від відправника закритими, оболонка поштового відправлення або сам контейнер, печатка чи пломба відправника не пошкоджені, а маса поштового відправлення або прямого контейнера відповідає масі, визначеній під час його приймання до пересилання.

У разі неможливості вручити адресатам поштові відправлення (поштові перекази) вони повертаються відправникам. У разі неможливості вручити адресатам та відправникам поштові відправлення (поштові перекази) вони зберігаються в об'єктах поштового зв'язку протягом шести місяців з дня їх приймання.

Порядок розкриття невручених поштових відправлень визначається уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі зв'язку. Порядок розпорядження грошовими коштами за невилпаченими поштовими переказами, вкладеннями з невручених поштових відправлень установлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 19. Права та обов'язки користувачів

Користувачі мають рівні права на користування послугами поштового зв'язку на всій території України.

Користувачі мають право на одержання поштових відправлень на свою домашню, службову адресу, до запитання чи з використанням абонементних скриньок.

Поштові відправлення для адресатів, які перебувають за межами населених пунктів, вручаються цим адресатам у найближчому до них об'єкті поштового зв'язку.

Поштові відправлення належать відправникам до моменту вручення адресатам, якщо вони не вилучені відповідно до закону.

Користувачі відповідно до закону несуть відповідальність за збитки, завдані операторам або третім особам внаслідок вкладення до поштових відправлень предметів, заборонених до пересилання, або неналежного упакування вкладення, що пересилається.

Стаття 20. Функціонування мереж поштового зв'язку в умовах воєнного чи надзвичайного стану або надзвичайних ситуацій

Забезпечення функціонування мереж поштового зв'язку в умовах воєнного стану та їх мобілізаційна готовність здійснюється відповідно до закону.

В умовах надзвичайного чи воєнного стану за рішенням уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі зв'язку відповідно до закону надання послуг поштового зв'язку може бути обмежено або припинено, а мережа поштового зв'язку скорочена.

Ліквідація наслідків аварій, пошкоджень на об'єктах поштового зв'язку внаслідок катастроф, стихійного лиха здійснюється відповідно до законодавства України.

Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень надають операторам допомогу в ліквідації наслідків аварій, катастроф, стихійного лиха та пошкодження об'єктів поштового зв'язку.

Стаття 21. Поштові марки

Поштові марки (в тому числі надруковані на поштових конвертах і поштових картках) є засобом оплати послуг поштового зв'язку з пересилання письмової кореспонденції, що надаються національним оператором.

Національний оператор видає поштові марки, марковані конверти і картки за тематикою і зразками, які погоджуються з Редакційно-художньою радою, склад, функції, права та обов'язки якої визначаються уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі зв'язку.

Стаття 22. Транспортні засоби поштового зв'язку

Оператори для перевезення пошти використовують власні транспортні засоби, а також на договірних засадах транспорт інших фізичних та юридичних осіб.

Спеціально обладнані транспортні засоби із нанесеними на них розпізнавальними знаками та кольорографічним оформленням, які використовуються операторами для надання послуг поштового зв'язку, є спеціалізованими транспортними засобами поштового зв'язку.

Вимоги щодо обладнання транспортних засобів та нанесення на них розпізнавальних знаків і кольорографічного оформлення встановлюються уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі зв'язку відповідно до законодавства України.

Перевезення поштових відправлень автомобільним, водним, залізничним та авіаційним транспортом здійснюється на договірних засадах відповідно до законодавства України.

Перевезення поштових відправлень транспортом загального користування, перевантаження поштових відправлень здійснюються у першочерговому порядку.

Приймання поїздів, у складі яких курсують спеціально обладнані вагони для перевезення пошти, повинно здійснюватися на платформі і колії, де забезпечуються необхідні умови для обміну пошти.

Проїзд транспортних засобів поштового зв'язку до об'єктів поштового зв'язку, в тому числі розташованих при вокзалах, станціях та портах, а також у пунктах пропуску через державний кордон України, з метою обміну поштових відправлень здійснюється безперешкодно, позачергово і безоплатно.

Стаття 23. Особливості використання засобів поштового зв'язку
Поштові скриньки, абонементні скриньки, абонементські поштові шафи виготовляються відповідно до встановлених стандартів.

Доставка простих листів, поштових карток, бандеролей, періодичних друкованих видань та повідомлень про надходження реєстрованих поштових відправлень здійснюється до абонементських поштових шаф (абонементських поштових скриньок) адресатів.

Придбання, установка і утримання в належному стані абонементських поштових шаф (абонементських поштових скриньок) здійснюються власниками житлових та адміністративних будинків.

Абонементські поштові шафи (абонементські поштові скриньки) встановлюються у місцях, зручних для доставки пошти.

Невиконання вимог щодо розміщення абонементських поштових шаф (абонементських поштових скриньок) звільняє оператора від відповідальності за доставку адресату поштових відправлень. У цьому разі оператор зобов'язаний повідомити користувачів про свою відмову від доставки поштових відправлень.

Поштові скриньки, призначені для збирання від відправників простих листів і поштових карток, розміщуються у зручних місцях, визначених національним оператором за погодженням з місцевими органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування.

Стаття 24. Економічні основи діяльності операторів

Оператори відповідно до законодавства України самостійно планують свою діяльність і визначають перспективи свого розвитку виходячи з попиту на послуги поштового зв'язку та замовлень держави на ці послуги.

Для забезпечення сталих умов роботи та розвитку власної мережі поштового зв'язку оператор має право здійснювати внутрішньогосподарську централізацію, перерозподіл та використання власних ресурсів.

Доходи філіалів національного оператора від господарської діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку визначаються у межах доходних надходжень, перерозподілених між філіалами.

Стаття 25. Виконання державних замовлень щодо надання послуг поштового зв'язку

Державне замовлення щодо надання послуг поштового зв'язку обумовлюється державним контрактом між уповноваженим центральним органом виконавчої влади, визначеним Кабінетом Міністрів України, та оператором.

Оператори надають відповідно до законодавства України послуги на підльговій основі з покриттям пов'язаних з цим витрат за рахунок Державного бюджету України і місцевих бюджетів.

Стаття 26. Митний контроль та митне оформлення міжнародних поштових відправлень

Міжнародні поштові відправлення під час переміщення через митний кордон України пред'являються операторами для митного контролю.

Митні органи мають право вилучати в установленому законодавством України порядку предмети, заборонені законом до пересилання у міжнародних поштових відправленнях або відправлені з порушеннями митного законодавства України.

Оператори не відповідають за ненадання чи неналежне надання послуг поштового зв'язку внаслідок прийняття митними органами рішень щодо поштових відправлень під час здійснення митного контролю.

Стаття 27. Міжнародне співробітництво

Міжнародне співробітництво у сфері надання послуг поштового зв'язку здійснюється відповідно до законодавства України та відповідних міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Правові, організаційні та фінансові відносини з міжнародними організаціями поштового зв'язку, а також представництво України у міжнародних організаціях поштового зв'язку, міжнародний правовий захист інтересів України у питаннях поштового зв'язку в межах своїх повноважень здійснює уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі зв'язку.

Національний оператор у порядку, визначеному законодавством України, підтримує співробітництво з операторами поштового зв'язку інших держав, забезпечує виконання рішень, визначених нормативними актами Всесвітнього поштового союзу, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 28. Відповідальність за порушення законодавства про поштовий зв'язок

Порушення правил надання послуг поштового зв'язку, виготовлення з метою збуту чи збут свідомо підроблених поштових марок та кліше державних знаків маркувальних машин, псування засобів поштового зв'язку, крадіжка чи пошкодження поштових відправлень тягне за собою відповідальність відповідно до закону.

Стаття 29. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. До утворення Національної комісії з питань регулювання зв'язку виконання її функцій покладається на уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі зв'язку.

3. До приведення законодавства України у відповідність з нормами цього Закону воно застосовується у частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Пункт 46 статті 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст. 299; 2001 р., № 22, ст. 105) викласти у такій редакції:

«46) пересилання поштових переказів, простих та реєстрованих листів, поштових карток, бандеролей та посилок масою до 30 кілограмів».

5. Кабінету Міністрів України протягом двох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність з цим Законом; привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність з цим Законом;

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону.

Президент України

Л. КУЧМА.

м. Київ,
4 жовтня 2001 року.
№ 2759-III.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

Передплата-2002

Руками передплатника

з видавцями поквитаються?

Коментар юриста

(Початок на 2-й стор.).

І під усією цією абракадаброю — «підпис передплатника (фізичної особи або керівника юридичної установи), завірений печаткою». Дозвольте запитати, шановні Державний комітет зв'язку та інформатизації України і «Укрпошто», що конкретно ви мали на увазі? Якою печаткою завіряти підпис фізичної особи або керівника «юридичної установи» (в юриспруденції використовується термін «юридична особа»)? Та сіль, так би мовити, не в тому.

Підпис передплатника намагаються використати як ширму для того, щоб розраховуватися з видавцями, тобто редакціями газет, журналів, як заманеться «Укрпошті» разом з ДП «Преса», а не, наприклад, за щомісячними підсумками, в міру надходження коштів за передплату. Тож «на умовах і в строки, визначені Розповсюджувачем» — це і є диктат самого розповсюджувача, «Укрпошти». В «Голосі України» за 27 жовтня ми опублікували лист редактора газети «Носівські вісті» Олексія Нестеренка від імені міськрайонних газет

Чернігівщини до Прем'єр-міністра України Анатолія Кінаха. В ньому саме і йшлося про свавілля «Укрпошти», яка пропонує у договорах з редакціями розраховуватися за річною передплатою не пізніше тридцяти календарних днів після офіційного завершення передплатної кампанії. Ось редактор і запитусь, з яких же коштів починати новий рік редакціям? Відповіддю на це запитання передплатник, підписом якого маніпулюватимуть в «Укрпошті», не переймається. Зате для поштовиків це — документ для, так би мовити, юридичного обґрунтування свого свавілля в розрахунках. Олексій Нестеренко якраз і писав у своєму листі Прем'єр-міністрові, що редакціям доводиться «виривати в поштовиків власні кошти місяцями». А тепер поштовики руками передплатників намагаються утримувати гроші на видання газет стільки, скільки їм заманеться? Втім, обурення О. Нестеренка небезпідставні. Хоча за нормами цивільного права договірні сторони рівні. Систему розповсюдження преси, якою користується «Укрпошта», створювано не один десяток років і за кошти всіх громадян.

Отож редакції мають ширше користуватися своїм правом рівності сторін в договорі і складати протоколи розбіжностей до наданих проєктів, відстоювати власні інтереси в господарських судах, укладати договори з урахуванням інтересів редакцій.

Проблема розрахунків ДП «Преси» з видавцями ЗМІ дуже актуальна. Адже з обігу тимчасово «виймаються» кошти редакцій, які могли б бути використані на видання газети або отримання прибутків. Відомо, що будь-яка банківська установа виплачує своїм клієнтам певний відсоток за користування грошима. Шонайменший відсоток сплачується на залишки грошей на рахунках. Як правило, в наших банках він становить два відсотки річних.

Розуміємо, що рахувати гроші в чужій кишені справа невдячна, але якщо це гроші нібито наші, то, мабуть, варто все-таки порухатися. Безперечно, розрахунок може бути суто суб'єктивним, адже для точних підрахунків треба мати точну інформацію, якою, на жаль, сьогодні наша редакція не володіє. Але й наведений умовний підрахунок може дещо пояснити, чому такі невігідні умови розрахунку пропонує ДП «Преса» редакціям газет та журналів.

За каталогом видань України на 2002 рік — близько 1400 найменувань газет та журналів. Кошти, що отримують поштовики за передплату, відповідно до проєкту запропонованого договору, про який писав О. Нестеренко, зберігаються на їхніх рахунках три місяці (листопад, грудень, січень). Далі будемо брати середні цифри, бо точні знає лише ДП «Преса». Отож масмо 1400 видань, середня ціна передплати цих видань — 5 грн. на місяць, знову ж таки середній тираж — 50 тисяч примірників. За умови приймання передплати на кожне із заявлених у каталозі видань на шість місяців (а значна кількість передплатчує на весь рік) ми отримуємо (точніше, буде зараховано на рахунок ДП «Преси») суму в 2 млрд. 100 млн. грн. Частину цих коштів буде перераховано видавцям. Але протягом трьох місяців вони даватимуть прибуток поштовикам, який не обумовлено договором. Коли врахувати, що на залишки на рахунках нараховується 2% річних, тобто за місяць 0,00548 %, за три місяці прибуток становитиме 11 506 850 грн. (прошу зважити, що наведена цифра — досить занижена). Нічого не зробивши, пошта на редакційних грошах «зробить» непоганий капітал. Усе правильно, як за класиком епохи, що минула: «Гроші повинні приносити гроші».

Є претензії і до процедури укладення договору, адже правилами розповсюдження періодичних видань, затвердженими наказом Держкомзв'язку України, передплата друкованих видань здійснюється згідно з Каталогом, який формується на підставі договорів, укладених з видавцями (п. 7). Отже, до початку формування каталогу поштовики повинні були укласти договори з видавцями ЗМІ на включення до каталогу, доставку та оформлення передплати. Але такі договори не укладали, якщо не рахувати гарантійні листи редакцій про включення їх видань до каталогу (включення до каталогу ще не означає укладення договору на доставку або оформлення передплати, тим більш що умови надання цих послуг різко змінилися значно пізніше направлення гарантійних листів). Не менш проблематичне питання про визначення терміну закінчення проведення передплати і, відповідно, початку перебігу часу розрахунку поштовиків з видавцями. Адже відповідно до п. 8 зазначених правил строк проведення передплати самостійно встановлює розповсюджувач преси. Отже, передплатна кампанія 2002 року розпочалася на початку жовтня і може тривати необмежений час. А коли врахувати, що передплата ніколи не закінчується, то застосування в договорі такого терміну, як «офіційне завершення передплатної кампанії», з юридичної точки некоректне.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Закон друкується з комп'ютерного набору Укрінформу

Стопний град Сад посеред Києва

«Голос України», 31 жовтня 2001 року. № 200 (2700)

Постаті

Про це господарство кажуть по-різному: острівок стабільності, село у місті. Уже навіть будучи підготовленим побачити щось незвичайне в агрокомбінаті «Пуща-Водиця», переступивши його поріг, а тим паче минувши скляні двері теплиць, німіш від побаченого. Надворі холод, ознаки близької зими, а тут — буйне цвітіння, стиглі плоди перцю, помідорів, огірків, а далі — зелень капусти, петрушки, кропу, салатів. Одне слово, все, що прикрасить найбагатший овочевий стіл. А над головою — дині, кавуни, жовтаві лимони, банани і навіть ківі. Скрізь бджоли — гудіння таке, як на великій пасіці.

І все це — не на якихось там показних майданчиках, як це інколи водиться. На десятках гектарів буяє багатство, яке потім потрапляє на стіл киянина зі щедрих рук міських аграріїв. А коли побуваєш же біля одного двіа — величезних камер шампінйонного цеху, пройдеш цехами переробки м'яса, овочів, фруктів, іншої всячини та дізнаєшся, що тут надоюють по 6 тисяч кілограмів молока на корову, одержують по 250 центнерів яблук і груш з гектара землі та ще й мають щороку 6 мільйонів гривень прибутку — цифри, про які ми давно забули, думаєш: це не просто оазис. Це — модель аграрного виробництва ХХІ століття.

Веде цей новітній флагман селянський син, агроном, який своєю важкою працею сягнув висот сільськогосподарської премудрості, ставши при цьому не тільки генеральним директором агрокомбінату, а й ученим, завідувачем кафедри рослинництва закритого ґрунту Національного аграрного університету, заслуженим працівником сільського господарства України. Ім'я його — Олексій Васильович ПРИЛІПКА.

Поважай людей — і люди тебе поважатимуть

З ним говорити непросто. Як і з кожною людиною, що вміє відділяти зерно від полови. Його слово — як скиба землі — вагоме і значуще.

Перша зустріч з Олексієм Васильовичем вийшла дуже короткою: він саме зібрався в поминальний день провідати могили своїх попередників — засновників нинішнього господарства.

Наступного дня на моє запитання з цього приводу Приліпка сказав коротко: — Хіба можна забути імена людей, які започаткували нинішнє підприємство? Семен Сазонович Клименко, Ольга Тимофіївна Леончук, Микола Іванович Безкровний, Григорій Овсійович Височин (він, слава Богу, ще живий) — це люди, які закладали те, що маємо сьогодні. До них моя найглибша шана. Багатьох я добре знав, ще працюючи в обкомі партії, в Святошині, де був секретарем райкому, а потім — головою райдержадміністрації. Вони доклали сил до розвитку агрокомбінату, якому ось уже 57 років. Я завжди поважав людей, які багато зуміли зробити в своєму житті. Ціную тих, хто бережно ставиться до пам'яті інших, бо, коли хочеш, щоб син беріг про тебе пам'ять, умій пам'ятати інших.

Подумавши, додав: — Терпіти не могу керівників, які, коли щось не ладиться, звалюють усе на своїх попередників. Взяв на себе ношу першої особи — відповідай за все сам. Тому я пам'ятаю цих людей, і те, що вони зробили доброго.

На агрокомбінаті, розповіли мені працівники, поминальний день взагалі вихідний. «Треба відгородитися цього дня від буднів, — каже Олексій Васильович, — і віддати близьким людям світлі думки. І в колективі у нас так заведено, коли всі до нього готуються, і в моїй сім'ї. Де б не був, все кину і їду на Черкащину в свою Богодухівку. Односельці мене чекають, і мені приємно бути серед них. Все це я переносю і сюди, на роботу. Питаєте, як нам удалося за такої скрути створити сучасне, прибуткове господарство? З людяності все починається, з душі людської. Як-що таке є, все інше прийде само собою».

«Я теж з радянських часів. Але за реформи»

Олексій Васильович прийшов у «Пущу-Водицю» сім років тому. Це був час, коли народ, сп'янілий від демократії, тягнув усе, що під руку потрапляло. Більші спритники крали у людей гроші, ешелони металу, цілі заводи і потім ставали олігархами. Менші — що завгодно: шмат іржавого заліза, гнилу дошку — і ще більше бідніли, бо своє ж розтягували.

Така доля не обминула й агрокомбінат «Пуща-Водиця». Почали вже було розбирати теплиці, дещо цупити з переробних цехів. А в касі — сейфи і так розкриті навстіж.

Під час своєї «коронації» новий генеральний, як завжди, був небагатослівним: «Нам ніхто не допоможе, крім самих себе. Я вам вірю, повірте й мені. А через рік-два скажете, чи можна мені вірити».

Другого дня переписав все, що було в господарстві, і з своїх же варту виставив. Люди провели глибоку розвідку в місцях, де він раніше працював, сумно констатували: у цього не вкрадеш.

— Ви йшли на вкрай розвалене господарство. Що вас туди потягло?

— Так у мене ж сільська мораль. Треба — значить треба. Знаєте, я почував себе відповідальним змалечку. Мати — зранку до ночі на ланці. Батько — шофер. А на мені корова, город, поросся. Ще уроки робити. Ніщо так не гартує людину, як праця. І мораль у сільської людини чиста.

— Шукшин сповідував ідею очищення через село.

— Думаю, що я десь так і сказав, хоч не знаходив такого формулювання. Отож, коли доручають тобі роботу, мушиш її виконати. До того ж з усією відповідальністю. Відповідальність же породжує благородство. У мене так склалося в житті, що я ніколи не боявся йти, коли треба було йти. От ви кажете «вкрай розвалене підприємство». Я про це не думав, коли йшов сюди. Просто йшов працювати.

Як піднімав Олексій Васильович занепаде господарство? Коли глянути збоку, то дуже просто. Прикинув, яка галузь дасть найшвидші гроші. Виділив з усього теплиці і переробку саду. Засіяв, зібрав, переробив, одержав першу виручку. Розширив тепличне господарство, оздоровив 180 гектарів старого саду, додав нових 14. Ввів нові культури — аж до вирощування шампінйонів та квітів.

Це погляд збоку, схема, так би мовити. А тепер станьте на місце Приліпки. За що, за які кошти він засіяв перші тепличні грядки? Чим платив за тепло, ціни за яке скаженіли з кожним днем? За рахунок чого запустив мертвий переробний цех? Зрештою, як розраховувався з своїми працівниками за цю тяжку працю?

Отут і виходить на передній план оте людське, що Олексій Васильович ставить понад усе. У друзів, близьких йому людей позичав насіння. Під чесне слово. Правда, уже тоді мав чіткий бізнес-план, розписаний ледь не по дню на десятиліття. Але хто тоді спішив вкладати кошти просто під обіцянку? Це нині, коли господарство має європейський вигляд, інвестори вишукувалися в ряд, готові нести сюди гроші, відчуваючи добрий навар. А тоді, коли воно було голе і босе?

Отож виручили добрі люди, які знали Олексія Васильовича і ціну даного ним слова. Виручили свої працівники, які повірили новому керівнику і фактично задарма працювали день і ніч, оживляючи переробні цехи, піднімаючи напівживі дерева.

— Ви знаєте, що таке оздоровити занедбаний сад? — каже нинішній генеральний. — І скільки коштів на це потрібно? Значно легше насадити новий. Однак нам урожай потрібен був негайно, а не через роки. А тепер ось подивіться, який красень. З гордістю можу сказати, що в Києві маємо найкращий сад. Не уявляю життя без нього. Може, — сміється, — відтоді, як з горіха баби Хіврі малим звалився, заповажав його на все життя. І в Совках, коли приєднали, одразу ж заходилися оздоровлювати яблуні, груші, сливи. Сад — це ж не тільки пряма користь — людині гарно на душі стає, коли бачить квітучі дерева.

Але я трохи забіг наперед. Найперше, що зробив Олексій Васильович, — визначив своє місце в економіці держави. Порахувавши у перші дні всі «за» і «проти», вирішив: зберегти державну форму господарювання, але в умовах ринкових відносин. «Отаке складне поєднання, — каже він. — Але потім переконалися, що шлях вибрали вірний, бо державна власність, хоч це й не модно сьогодні звучить, має свої переваги».

Олексій Приліпка ніколи не приходив, що він «червоний» за своїми переконаннями. «Але я — за реформи. Прийшов до них не через гасла — душею прийшов, через сільську мораль, котра — як форма життя. Я з господарської сім'ї, яка працювала на землі, і бачу, що реформи кінче потрібні. Приїжджаю ось до матері. Вік вона пропрацювала на ланці. А що бачила, що зробила, спину гнучи? Плюшку на вихідні. Знаєте, що таке плюшка? Плюшева курточка. І 12 гривень пенсії. Оце і все, що за життя заробила. Добре, що я в неї є.

Поїхав якось до Голландії. Всю об'їхав, і ніде бідного села не бачив — ні тобі нужника, ні огорожі дірявої. Скрізь зв'язок, транспорт, газ. І пенсіонер забезпечений. Чому в моєї матері не так? Ні, село без глибокого реформування не виживе. А визріємо — піде приватизація. І на здоров'я, аби підприємство жило і діяло, і люди щоб добре жили».

Приєднуючи до агрокомбінату радгосп «Совки», Олексій Васильович на перше місце висуває не якісь там економічні вигоди, а такий мотив: «Хочеться людей підтягти до нашого рівня, дати їм пожити по-людськи». У цьому — весь Приліпка, його, як він каже, сільська мораль.

А колір його переконань? Та яке це, зрештою, має значення? Він — хлібороб, трудівник, він — аграрій, він — та людина, яка нині пів-Києва годує. Оце його головне переконання.

Ринок — не стихія. На нього можна тиснути

17,5 тисячі тонн продукції дає нині киянам аграрне господарство Приліпки. Цифра сама по собі дуже значуща. Але тут є ще один нюанс. Олексій Васильович, об'їздивши світ і накуштувавшись продуктів, начинених всякими там стимуляторами й добавками, твердо вирішив: «Пуща-Водиця» даватиме киянам продукцію такої чистоти, як мати на городі вирощує. Для цього він створює в господарстві спеціальні лабораторії, організовує цілий науковий центр, який крім практичної віддачі робить наукові розробки в рамках Національної академії. Він, уже як учений, обстоює ідею, що Україна повинна йти своїм шляхом в аграрному розвитку і передусім давати світу абсолютно чисті продукти — від рослинництва до м'яса і м'яса. Мало того, що все це вже ростить на практиці — він провадить селекційні роботи з виведення найвищих по урожайності сортів і гібридів.

— Ну, добре, — кажу, — а лимони, банани, дині для чого вам?

— Щоб Бессарабку подарувати. А якщо серйозно, то показати всім, що наші аграрні можливості безмежні, треба тільки умови належні створити.

— Але ж дині, кавуни вирощує уже в промислових обсягах, хоч це й нерентабельно.

Олексій Приліпка з новим врожаєм кавунів

— Як нерентабельно? Дині, кавуни і ще дещо — це як додаток до помідорів, зелені різної. Під ними гуляє чимало площі, і щоб енергія — а ви знаєте її ціну — використовувалася з максимальною користю, дині та кавуни підвісили. А крім того, треба ж колись впливати на ціни, які на ринках фактично безконтрольні, часто від змови реалізаторів залежать. А ми їх своєю, дешевшою продукцією тиснемо.

Шампінйонне господарство — то ціла історія, гордість Олексія Васильовича. І надзвичайно прибуткова галузь. Коли на якомусь етапі через специфіку аграрного виробництва зменшується темп надходження прибутків — шампінйони перекривають цю паузу, стабільно поповнюючи касу агрокомбінату, фінансуючи розширення виробництва, яке ніколи не зупиняється. Спеціалісти сягнули такої майстерності у вирощуванні цієї культури, що недавно агрокомбінат став центром проведення Міжнародної науково-практичної конференції з питань промислового грибництва. Київські грибники завоювали там нагороди одразу в трьох номінаціях: за найбільший прогрес у галузі грибництва, за найкращу рекламу та найкращі грибні страви.

Фактично шампінйони, яких ми бачимо у великих кількостях на київських ринках, — всі від агрокомбінату «Пуща-Водиця». Ринок просить, значить, треба його наповнювати.

— Ми впевнено завойовуємо наш ринок, — каже Олексій Васильович. — Витіснивши з нього польську, голландську, турецьку продукцію, виходимо на СНД, далеке зарубіжжя. І це тільки початок.

І знову про людяність

Нині більшість підприємств України панічно тікає від соціальної сфери. Невигідно, обтяжливо стало утримувати дитсадки, медпункти, культурні, спортивні осередки на власний кошт.

А Приліпка утримує. У нього нині такі медичні кабінети, яким позаздрить будь-яка лікарня. А до стоматологів, які працюють на новітніх матеріалах і обладнанні, іноді тихенько просяться ті директори, які відмовилися від власної соціальної сфери.

Є тут прекрасні художні колективи, спортивні команди. Мені розкрили секрет, що Приліпка взявся за створення футбольної команди, яка має проби-тися до вищої ліги.

А дитячі садочки — то взагалі приклад для інших. Будують тут і власне житло для своїх працівників, створюють найкращі умови для молодих сімей. А люди заробляють так, що не кожна приватна фірма зрівняється по рівню зарплати.

— Ви знаєте, — ділиться думками Олексій Васильович, — у мене душа радіє, коли бачу, як тітка Галина чи Марія, пенсіонерки уже, ідуть до нашої каси позачергову матеріальну допомогу одержувати.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

А наші шампінйони — на ринку чемпіони!

В єдності й справедливості — наша сила

Політика

Навіщо Київському міському голові партія «Єдність» і парламентські вибори взагалі, чітко й переконливо пролунало нещодавно під час консультативної зустрічі Олександра Омельченка та його однопартійців з керівниками партії «Справедливість», яку очолює Сергій Червонопиский.

— Нині сили всіх українських партій спрямовано на розбудову демократичного суспільства, — сказав міський голова. — І всі вони проповідують поліпшення життя людей, їх соціальний захист. Однак одна справа проголошувати гучні програми, а інша — діяти, реально виконувати обіцяне. З останнього у нас дуже погано. Всі елітні партії, які подолали чотиривідсотковий бар'єр і потрапили до парламенту, або виконали обіцянки, що давали виборцям, дуже незначною мірою, або зовсім не виконали. І це за того, що мають у своїх руках такий могутній важіль, як творення законів.

Отож ми й створюємо «Єдність» — таку партію, яка, на відміну від інших, уміла б діяти, реально виконувати проголошене не на словах, а на ділі, допомагати людям у поліпшенні їхнього життя. Прикладом може бути Київ, де

вже нині дуже багато робиться для соціального захисту людей, розбудови господарської сфери. Разом з ним ідуть й інші міста, члени Асоціації міст України. Дуже часто практичні дії української столиці знаходять продовження в інших регіонах, а потім лягають в основу нормативних актів Кабінету Міністрів України та відповідних законів.

Щоб домогтися рішучих змін у соціально-економічній сфері нашої держави, зазначали учасники зустрічі, нам потрібна єдність усіх громадян України, незалежно від політичних поглядів, національної приналежності, релігійних переконань. Саме на цій основі й об'єднає свої лави партія «Єдність». Її програма має діяти не лише на період виборів, а й на всі наступні роки. І давати практичні результати.

Другий бік життя — це справедливість:

з боку вищої державної влади, місцевих органів, керівників підприємств, у тім числі і приватної сфери, банків. Справедливість у ставленні до людей, особливо до соціально незабезпечених. У нас є чимало законів, які мають захищати інтереси й права інвалідів, чорнобильців, афганців, ветеранів війни та праці. Але й тут добре пишеться, та мало робиться. Це стосується і пенсійного забезпечення, і пільг, які кров'ю завоювані, і забезпечення норм прожиткового мінімуму.

Ось тому в боротьбі за свої права громадські організації ветеранів, інвалідів, чорнобильців, афганців об'єдналися у партію «Справедливість», яка сьогодні являє собою впливову політичну і соціальну силу. Як сказав голова міста, саме в єдності й справедливості — наша сила.

Отож представники цих політичних рухів, відзначивши спільність устремління і програмних дій, вирішили створити нове політичне об'єднання — у складі «Єдності» й «Справедливості».

Це потроїть наші сили, зауважив Олександр Омельченко, бо в передвиборний блок впливають нові впливові громадські організації й течії.

Маршрутні таксі. Зло чи добро?

Проблема

Сьогодні українську столицю, як і інші великі міста України, важко уявити без такого виду транспорту, як маршрутні таксі. Зручні, швидкі, мобільні машини вдало заповнюють паузи між рухом тролейбусів, автобусів, трамваїв, доповнюючи ці види міського транспорту. Але головна цінність маршруток у тому, що вони швидко реагують на появу нових вулиць на новозведених масивах, забирають пасажирів там, де взагалі немає іншого транспорту.

Але водночас з'являються й протилежні думки, певні невдоволення окремих громадян цією системою перевезень.

Якщо оминати окремі скарги пасажирів на надто дорогі, на їхню думку, тарифи за перевезення — це, як правило, 75 копійок (куди вже дешевше, знаючи ціни на бензин), то інші претензії, що надходять з цього приводу до редакції, зводяться до такого:

1. Водії часто набирають у салон таку кількість стоячих пасажирів, що й повернутися ніяк.
2. Маршрутні таксі курсують без певного графіка, їх немає й тоді, коли інші громадський транспорт ходять погано.
3. Надто складна, бюрократизована процедура одержання дозволу на відкриття нових маршрутів.
4. Є випадки, коли окремі перевізники одержують дозвіл на маршрут в обхід тендерних комісій (це, очевидно, скарга суто конкурентного характеру).

Щоб розібратися в цих питаннях, редакція вирі-

шила провести опитування і пасажирів, і водіїв маршрутних мікроавтобусів на найбільш жвавих магістралях: вулицями Артема, Повітрянофлотській, Урицького, Індустріальній аж до Севастопольської площі і далі по Червонозоряному проспекту.

Ось які ми одержали результати (у порядку надходження скарг):

1. Приблизно 40 відсотків пасажирів справді стверджують, що водії перевантажують машини, прагнучи більше заробити грошей. Водії на це відповідають просто: по-перше, їм не так легко заборонити вхід до мікроавтобусів «зайвих» пасажирів; по-друге, треба збільшувати кількість машин на лінії — аж до відкриття додаткових маршрутів. Серйозної конкуренції на найбільш насичених лініях ще немає.
2. Майже 100 відсотків опитаних підтверджують точку зору, що машини на маршрутах ходять неритмічно.

Особливо це відчутно з 21-ї до 23-ї години. Перевіз-

ники пояснюють це тим, що вони саме для того й працюють, щоб знімати пасажиропотік у «години пік». Порожні машини ганяти їм збитково.

3. Усі без винятку перевізники згодні, що система одержання дозволу на маршрут дуже довга й громіздка. У середньому вона триває три місяці. Передусім висловлюють побажання, щоб засідання тендерних комітетів проводилися частіше, у точно визначені дні. Крім того, перевізники вважають, що треба скоротити кількість узгоджуваних організацій і управлінь.
4. Учасники перевезень стверджують, що всі вони одержали дозволи на перевезення лише через тендер. Водночас зауважують, що знають випадки, коли деякі дозволи видавалися поза тендером. Однак причину пов'язують насамперед з необхідністю термінового

прокладання маршруту. Наприклад, десь відкрили новий базар, лікарню, інший соціальний об'єкт, до якого треба спішно провести транспортний маршрут. Або на якійсь вулиці триває ремонт, і тому людям треба возити через обхідну лінію, а з цим може впоратися лише маршрутне таксі. Зрештою, таку саму точку зору висловили і в міській службі пасажирських перевезень, куди ми звернулися за коментарем. Співрозмовники категорично стверджували, що дозволили поза тендером — це поодинокі випадки. Останнім часом їх взагалі не спостерігалося.

Зрозуміло одне: служба маршрутних таксі зарекомендувала себе з якнайкращого боку, і немає сумніву, що її мережу треба розширювати. Звичайно, вдосконалюючи її і ліквідуючи недоліки.

Разом зробимо дуже багато

Регіони

Столиця України підписала угоду про співпрацю з Чернівцями. Це відбулося в рамках візиту голови Асоціації міст України Олександра Омельченка до обласного центру Буковини, який святкував свій день народження.

Голова Асоціації міст України відвідав Чернівецьку міську раду. Олександр Омельченко розповів депутатам, що столиця України має угоди про співпрацю з більш як 40 містами світу. А нещодавно Київ почав укладати договори про співпрацю з відомими історичними містами нашої держави.

Угода про співпрацю з

Чернівцями, яку підписали Олександр Омельченко та Микола Федорук, розрахована на сім років. Вона стала четвертим документом цього року, що було укладено з обласними центрами нашої країни, і передбачає співпрацю в усіх сферах життєдіяльності міст.

Міський голова Чернівців, вітаючи Олександра Олек-

сандровича, зазначив: «Ви своєю працею довели, що можна розбудовувати місто, незважаючи на кризу. І авторитет Асоціації міст України виріс завдяки Вам. Разом ми зробимо дуже багато».

На думку Олександра Олександровича, нам є чого повчитися одне в одного. Наприклад, Київ може запозичити у Чернівців досвід озеленення міста. Буковинці хочуть використати наш досвід у будівництві.

У Чернівцях буде створено муніципальний банк, впроваджуватиметься досвід Києва у будівництві житла за кошти населення.

Муніципалітет надаватиме допомогу в реконструкції центральної частини міста. Після церемонії підписання угоди Олександр Омельченко взяв участь у святі міста.

Київський міський голова поклав квіти до пам'ятника Тарасу Шевченку, відвідав Чернівецький національний університет (колишня Резиденція буковинських митрополитів) і Український державний музично-драматичний театр, спілкувався з чернівчанами.

Світлана КРИВОРУЧКО,
керівник
прес-служби КМДА.

СТОПЬНИЙ ГРАД

У Солом'янському районі

Забути про безробіття

Голова районної державної адміністрації Валерій Титарчук зустрівся з радою директорів і керівниками підприємств колишнього Жовтневого району, які після нового адміністративного поділу ввійшли до складу Солом'янського.

Йшлося про те, як і за допомогою яких економічних важелів можна помітно збільшити випуск продукції, поставити на ноги тих, хто ще й досі не може набрати нормальних виробничих обертів.

Особливу увагу акцентували на проблемі подолання безробіття, навіть у його прихованих формах, соціальній допомозі незаможним громадянам.

Матері завжди із солдатами

Члени жіночої ради району, яку очолює заступник голови райдержадміністрації Ніна Новикова, зустрілися з воїнами-прикордонниками з військових частин, що розташовані на території району.

Під час обіду, який приготували жінки-фронтовички та молодші члени жіночої ради, відбулася щира розмова між представниками різних поколінь.

Заступник голови жіночої ради, учасниця оборони Києва Марія Тимофіївна Волошина повідомила, що їхня організація бере постійне шефство над військовими частинами, дислокованими в районі.

Вона вручила прикордонникам понад 200 книжок, а також передплатні квитанції на газети та журнали.

Влада допомагає

5067 малозабезпечених пенсіонерів, інвалідів, самотніх, непрацездатних людей перебувають на обліку в територіальному центрі соціального обслуговування району. Лише в першому півріччі їм видано допомогу на 233187 гривень, що більш як удвічі перевищує торішній рівень.

Хворим доставляють обіди додому, інших забезпечують дієтичним харчуванням в їдальнях, продуктовими наборами з круп, борошна, цукру, олії тощо.

Завдяки піклуванню адміністрації району й депутатів Київради хворих забезпечують безплатними ліками, окулярами, слуховими апаратами.

Стараннями працівників центру благодійні організації надають найменш захищеним гуманітарну допомогу — взуття, одяг, погашають заборгованість за комунальні послуги.

Оздоровлюються «чорнобильці»

Відділ з питань захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС веде активну роботу з оздоровлення ліквідаторів та членів сімей постраждалих. Лише нинішнього літа побували в різних санаторіях України 713 осіб. Це на 20 відсотків більше, ніж торік.

Дедалі частіше здійснюються колективні виїзди дітей в санаторії та пансіонати. Таким групам надається безплатний проїзд в обидва кінці.

■ Фотофакт

Такий вигляд має площа Перемоги після реконструкції.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Синдром відторгнення

Двадцять років тому почалася війна в Афганістані. Сьогодні багато хто вважає, що її треба забути для того, щоб вона знову не повторилась. Але так не вийде. Війна в Афганістані відлунувала у Чечні, знову калічачи тіла й душі. Та як можна стерти з пам'яті біль і крик, втрату близьких людей, як зняти вирок долі, за яким ти маєш жити в умовах відторгнення від свого суспільства? Як позбутися того стану, в якому водночас загострюється і відчуття мисливця, і відчуття жертви? Війна забирає в людини життя, в мирний час — душу. Жахливо й те, й друге. Але друге — жахливіше.

Вважають, що локальні війни минулого століття до другої світової війни через відсутність зброї масового ураження не мали такого жорстокого характеру, що позначив війни 60 — 90-х років ХХ століття. Тому проблема адаптації учасників «гарячих точок» у наш час стоїть гостріше, ніж раніше. На думку психіатрів, напруження, якого людина зазнає на війні, може змінитися на «гражданці» депресією, на зміну тривоги приходить образа й розчарування. Не всі здатні витримати такий душевний пресинг, тому й стають пацієнтами психоневрологічних клінік.

Розмова на цю тему триває давно. До неї повертаються щоразу, коли підходить чергова річниця «аф-

ганської» війни. Та що змінилося відтоді? Власне, нічого.

— Американці підійшли відповідальніше до розв'язання проблем учасників локальної війни у В'єтнамі, — вважає кандидат медичних наук, асистент кафедри психіатрії Луганського медуніверситету Олексій Линьов. — Вони провели доволі серйозні програмні дослідження ветеранів, які пройшли в'єтнамську війну. Кожен із них був охоплений увагою психолога і психіатра, різних соціальних служб. Заслуга американських психіатрів у тому, що ці дослідження мають практично всеохоплюючий характер. У колишньому СРСР такого завдання не ставили, досліджень не проводили. На жаль, не здійснювала такої роботи й наша кафедра. Можемо поділитися тільки медичними спостереженнями, що базуються на клінічному досвіді лікарів-психіатрів.

Виходячи з наявного досвіду, Олексій Линьов вважає, що всім, хто служив у складі обмеженого контингенту, насамперед треба було надати допомогу психіатра саме в перші роки після демобілізації. Тоді у багатьох спостерігалися неврологічні розлади, і їм можна було допомогти. На жаль, цього не сталося. Виною всьому не лише відсутність державної програми соціальної турботи про ветеранів локальних війн. Далася взнаки і наша безглузда ментальність, за якою візит до психіатра, психолога розцінюється як ненормальність. І тим паче це сприймається хворобливо, коли пропозицію роблять військовослужбовцям, що пройшли війну в Афганістані. Адже їхні сні досі тривожні, повторюють ситуації, коли потрібні мобілізація сил, миттєвість дій: бігти, стріляти, вихоплювати з вогню і посылати кулю тому, хто забрав людське життя.

«Афганці» відмовляються сьогодні розмовляти на тему свого психічного здоров'я, хоча, на думку доктора Линьова, всі вони, можливо, потребують не так психіко-фармакологічної допомоги, як підтримки соціальних служб. З цією думкою важко не погодитися. Учасники війни в Афганістані прирівняні до учасників ВВВ, як і «чорнобильці». Але «чорнобильці» постають у нашій уяві як герої, котрі ризикували своїм життям заради здоров'я цілої нації. Учасники локальної війни про себе не можуть сказати, що вони захищали батьківщину, мало того, багатьом довелося пережити миті, коли їм в обличчя безжалісно стріляли: вбивця! Отже, ставлення суспільства до цієї категорії ветеранів неадекватне, як неадекватне й ставлення до них соціальних служб. Олексій Линьов звертає увагу на те, що самі воїни-інтернаціоналісти не можуть змінити ситуацію, бо аж ніяк не супермени, як їх вважають. Пацієнти, яких доводилося спостерігати, це тихі, сором'язливі люди, які в цьому житті не можуть за себе постояти. Так, вони інколи проявляють «геройство», кидаючися з лопатою на трамваї чи з кулаками на дружину. В одному випадку такі вчинки скоюють від зайвої дози вжитого алкоголю, в іншому — від психічного розладу. Але до суїциду ці люди не схильні, твердо переконаний Олексій Линьов.

Зовсім іншої думки дотримується отець Аркадій — священнослужитель церкви, розташованої на території Луганської обласної психіатричної лікарні. За його словами, по допомогу до Господа сьогодні звертаються чимало з тих, кого ми називаємо воїнами-інтернаціоналістами. Чоловіки, яким сьогодні немає й сорока, зізнаються, що у них вичерпалися всі життєві сили і вони близькі до того, щоб залишити цей світ. І тільки слово Боже, вважає отець Аркадій, повертає їх до життя та праці.

Прослуживши в Афганістані в чині підполковника, Ігор Беліков зовсім не драматизує ситуацію, як це інколи роблять медики та соціологи. Сприйняття війни в Афганістані тими, хто брав участь у бойових походах, — глибоко суб'єктивне, вважає він. Тому слід говорити лише про незначну частину військовослужбовців, здебільшого солдатів, які психологічно не були підготовлені бачити смерть у всіх її проявах. Серед офіцерів жодних психічних розладів не спостерігається, бо ці люди знали, на що йдуть, і в професійному плані були до цього готові.

Про четверту — найважливішу, найголовнішу — думку дізнатися не вдалося. На прохання журналіста зустрітися й поговорити всі, до кого він звертався, відповіли відмовою. Та й Андрій (назвемо його так) — пацієнт відділення неврозів обласної психіатричної лікарні — був говіркий лише тоді, коли мова заходила про те, де і як він дістав поранення. Трохи загальмований від препаратів, 38-річний чоловік чимось нагадував дитину, яка так звикла, що її ображають, що вже й не скаржилася. Хоча скаржитися і ображатися йому є на що. Інвалід другої групи отримує всього 130 гривень на місяць. Щоразу на лікування в нього виходить приблизно 140 гривень, а лікуватися доводиться двічі-тричі на рік, хоча за законом повне медичне обслуговування держава гарантує «афганцям» безплатно. Та й з цього приводу агресії до оточуючих Андрій не проявляє. Просто замикається в собі.

Так замкнулися в собі тисячі «афганців», зрозумівши, що процес їх відторгнення триває. Деякі з них ще продовжують боротьбу, тільки цього разу їхніми ворогами стають хвороби й бідність. Бідність нашого суспільства на увагу, турботу і захист.

Алла АНТИПОВА.

Заява фракції Народного руху України щодо блокування лівими фракціями Верховної Ради України прийняття Земельного кодексу України

«Земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Право власності на землю гарантується. Це право набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою виключно відповідно до закону». Так каже Конституція незалежної України.

Але донині не забезпечене гарантоване Конституцією право приватної власності на землю, бажане і омріяне українським селянином протягом століть. Не раз йому обіцяне сьогодні знову заблоковане через спротив усе ще діювого комуністичного впливу на процеси становлення ринкової економіки в Україні.

Сучасні методи дій комуністів та інших лівих політичних сил у державі мало чим відрізняються від методів радянської доби: це підступність, нахабство, брехня і політична гра на соціальних проблемах.

Пригадаймо історію панування комунізму за 70 років радянської влади і неодмінно дійдемо висновку, що комуністична ідеологія здатна існувати тільки за умов імперської тоталітарної держави і недопущення існування приватної власності, яка є основою економік демократичних держав цивілізованого світу. Найголовніша опора існування комуністичної ідеології — не допустити селянина господарювати на власній землі. А проголошення більшовицькою революцією гасла «земля—селянам» — величезне фарисейство, глобальне обдурювання народу. Комуністи прийшли до влади у 1917 році завдяки спекуляції святою українською землею, спочатку обдуривши селянина, а потім фізично знищивши його.

Те саме спостерігаємо й сьогодні, коли методами силового тиску і хуліганських дій у стінах Верховної Ради фракція комуністів блокувала голосування Земельного кодексу.

Відомо, що теперішній стан сільського господарства в Україні — це продукт насильства комуністично-більшовицького режиму над попередніми поколіннями хліборобів, знищення його елітарної верстви, руйнація господарської культури, зазісання на моральні і духовні підвалини життя селян.

Суть сьогоднішніх проблем полягає не в браку пального чи сучасної техніки на селі, а в державній підтримці людей, їхньої трудової мотивації, бо люди — творці основ життя, економічного зростання держави і свого добробуту.

Таких знущань, злиднів і фізичних тортур, які український селянин пережив у двадцятому столітті, не знавав жоден народ у світі. Селянство, його культура, традиції, національна гідність у визвольних змаганнях, жертвність у державотворенні народжували героїв, апостолів правди й науки.

І разом з тим селянство зазнало найбільших жертв, рятуючи націю в критичні історичні періоди. У той час, коли зарозуміла українська шляхта вислуговувалася перед Польщею чи Московією, селяни йшли у гайдамаки, відстоючи свободу, честь і гідність України.

Саме за вірність свободолобству українське селянство зазнавало жорстокого винищення та гноблення.

Двадцять століття стало останнім нестерпним рубезем у смугі мучеництва українського села. Ставши об'єктом комуністичних експериментів, селянство пережило три масові голодомори (1921–23 рр., 1932–33 рр., 1946–47 рр.), вимушену еміграцію, депортацію, колективізацію.

Ось чому відродження сільського господарства України, піднесення його ефективності на рівень сучасних завдань неможливі без повернення селянина до національних господарських форм і традицій господарювання, без усунення зловісного спадку тоталітаризму, який і донині породжує зневіру і рабську покору перед всяким начальством. На це і розраховують комуністи і ліві сили в українському парламенті.

Оптимістичну перспективу, прорив із страхотів минулого повинна дати селянам Українська незалежна держава. Народний рух України переконаний, що приватна, індивідуальна і кооперативна форми господарювання мають велику потенціальну енергію економічної діяльності селянства. Український селянин — це всесвітній хлібодар. За свої «хліб і сіль», за порятунки інших від голоду він часто сам гинув від голодної смерті на рідних чорноземах, його фізично знищували, національно і політично пригноблювали та принижували. Чому так було? Чому так є?

Комуністи, отримавши владу, відіб-

рали обіцяну селянинові землю, кидаючи в жорна своєї страшної кривавої репресивної машини мільйони людей.

І сьогодні останньою опорою комуністів є розігрування політичної карти щодо приватної власності на землю. Якщо тепер Земельним кодексом усі земельні стосунки будуть впорядковані, земля стане товаром і належатиме селянам, зникне останній острівець, на якому базується сила комуністів. У них буде відібрано головний козир їхньої політичної гри. Тому вони оголосили останній бій, щоб не допустити, зірвати прийняття Земельного кодексу. Це єдине пояснення їхньої агресивності, яку виявили в парламенті ліві, щоби не допустити прийняття Земельного кодексу.

Приватизація землі, створення кооперативів власників і фермерських господарств — основа реформи права власності на землю, яка розпочалася і є необоротною. Комунізм у цих процесах може тільки перешкоджати і не може зупинити ходу історії.

Народний рух України переконаний у правильності вибраного нами шляху. Земельна реформа, що передбачає право приватної власності на землю, відповідно Конституції України, прагненням селянина бути власником своєї землі. Ми пройдемо цим шляхом до перемоги і дамо землю селянинові, годувальнику нації, основоположнику духовного і політичного відродження незалежної Української держави.

Геннадій УДОВЕНКО, голова фракції Народного руху України.

Проїзний квиток... робочого дня. А чому б і ні?

Мешкаю в приміській зоні, а працюю в Києві, тож на роботу щодня добираюся електричкою. До того, як піднялися ціни на проїзд, купувала місячний проїзний квиток. На жаль, нині ця «розкіш» мені не по кишені. Їжджу «зайцем» — тікаю від контролерів з добрим десятком таких самих, як я. Якщо попадуся — плачу штраф.

І ось що цікаво: для бажаючих відпочити на природі чи навідатися на дачу, до рідні, давно діє квиток вихідного дня. Тобто, їздиш за цим квитком з п'ятниці до понеділка і коштує він значно дешевше, ніж повний на місяць.

Це дуже добре, що «Укрзалізниця» подбала про відпочивальників. На мій погляд, при нинішніх заробітках варто подумати і про працюючих. Я та багато моїх друзів по «нещастю» із задоволенням купували б квиток робочого дня, який діяв би з понеділка по п'ятницю і, відповідно, менше коштував би.

Таке нововведення не лише дало б відчутний прибуток залізниці, а й зробило б подорож до роботи кожного з нас ощадливішою.

Оксана КАЛУГІНА.

Київська область.

Щастя не в золоті

Байка до теми

Якось один бідняк під час роботи в полі викопав золотий скарб. Та замість того, щоб радіти, почав розпачливо кричати:

— Знайшов смерть, знайшов смерть!

Почули той крик пан, його управитель та кучер, що випадково проїжджали мимо.

— Та хіба це смерть? — здивувалися вони. — Це ж щастя!

— Ні, — стояв на своєму бідняк. — Це смерть!

— То трудися собі далі спокійно, а ми його заберемо собі, — ніби змилювавшись над чоловіком, каже пан.

Не встиг бідняк і слова вимовити, як вони миттю завантажили скарб на бричку та й поїхали.

— Ну й дивак! — не переставав дивуватися пан, розсівшись на золоті. — Знайшов справжній скарб, а запевняє, що то смерть.

Дивувався, доки не заснув під цокіт кінських копит.

Тим часом кучер з управителем змовилися пана задушити, а золото забрати собі.

Раз — і не стало пана. Їдуть собі далі.

— Ти їсти хочеш? — запитує управитель у кучера.

— Хочу, — відповідає той, — але торба вже порожня.

— Давай зупинимось тут у полі, я стерегиму бричку, а ти піди в село, візьмеш щось у корчмі, — каже управитель.

Так і зробили.

Кучер поїв у корчмі, взяв харчів для управителя. Іде та й думає: «Якби позбутися управителя, це все золото було б моє!»

Повернувся, роздобув отрути, змішав з їжею та й пішов назад у поле.

Управитель так само хотів забрати скарб собі і вирішив позбутися кучера. Тільки-но побачив його на дорозі, вистрелив з рушниці.

— Тепер золото належить тільки мені! — зрадів і припав до їжі, яку приніс кучер. Невдовзі перестав дихати й сам.

Правду казав бідняк, викопавши золото, що знайшов смерть. А йому не повірили, казали — щастя.

Стара казка, але прочитавши уважно, можна багато чому повчитися й сьогоднішнім панам та управителям...

Іван БЕЗРУЧКО.

Кельменці

Чернівецької області.

Дорога знижка до обіду

Напишу вам і я

Якось я повернувся із відрядження, в якому пробув місяць, і приніс до «Теплових мереж», «Міськгазу» та «Водоканалу» довідку про мою відсутність. Просив зняти оплату за воду і газ. Зарплата в мене усього 100 гривень, тож ці заощаджені гроші не були зайві.

Аж ні. Якщо у «Водоканалі» та «Міськгазі» все пройшло без проблем, то «Теплові мережі» відмовилися знімати плату без будь-яких пояснень. У мене до них претензії давно є — гарячої води у квартирі ніколи не буває (бач, до дев'ятого поверху вона не доходить), узимку батареї не гріють. І я вирішив на знак протесту взагалі не платити за тепло. Минуло більше року, і заборгованість у мене — 300 гривень. Потім дізнався, що можна погасити її із 20-відсотковою знижкою. То чому вони не захотіли надати знижку, коли я звертався до них раніше?

Б. ЛИТВИН.

Дніпродзержинськ.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Про що не шумить Гав'ячий ліс

Природа і ми

Для нас, дітей війни і войовничого атеїзму, той ліс був храмом, своєрідним чистилищем юних душ. Кажу в минулому часі, бо від тієї діброви, височенного дубового лісу залишилася бліда тінь. А він усе-таки вивиснувався зеленим острівцем між двома заводами: цукровим та спиртовим, що нині входять у межі міста Карлівки.

У народі той ліс нарекли Гав'ячим. Бо на верхов'їтті велетів-дубів величезними колоніями гніздилося галасливе чорне птаство — гави. Запам'яталася їх поведінка осінньої пори. Наставав новий день — і голодна зграя, наче за помахом чарівної палички, здіймалася в небо. Птахи вирушали на свої жнива: довкола колосилися врожайні поля. Вечоріло — над лісом на якусь мить ставало поночі. То на ночівлю прибула крилата армада. І довго довкола було чути крик.

Окремі, мабуть, ледачі гави робили нальоти на сусідні городи, де висмикували ніжні, соковиті сходи кукурудзи. Непроханих гостей відлякували не лише традиційними опудалами, а й гучними пострілами. Але й такий прийом ненадовго стримував агресивних сусідів.

Нарешті розплата наставала: із візитом—відповіддю на гав'ячі гнізда нападами найбільші відчайдухи — школярі. Навивали свої пазухи яйцями і з «трофеями» можливо вирушали до школи. Ті героїчні вчинки оцінювали по-різному: дівчатка — вереском, вчителі — розбіркою, а батьки — шмаганням. Сміливість хлопчаків, зрештою, передавалася і дорослим. Як на лютого свого ворога, накидалися. І разом з пташиними гніздами на землю валилися дебелі дуби. З шумом та стогоном. І що більше

стогнав ліс — то менше птахів гніздилося тут. Після, м'яко кажучи, рішучих дій людей, вихованих на гаслі «Ми не можемо ждати милості від природи, взяти її в неї — наше завдання», ліс-красень спорожнів, осиротів. Ані величезних пишних дубів, ані гніздечка...

Нині жалюгідні залишки розкішного парку нагадують крихти від колишнього панського бенкету. Дивишся на приземкуваті карлики-деревця і самому не віриться: неже це все, що зосталося після казкового куточка? Хоч як прикро, але факт: дубове царство розтануло, наче привид. Слідом за ошатною хатиною лісника, котрий зі своїм сином — моїм ровесником — давно виїхав до далекосхідного Примор'я.

Гав'ячий ліс — то пам'ять мого

серця. Поблизу нього та прилеглого ставка я виріс, там відшуміла моя юність. Ліс і милував око, і лікував. Пам'ятаю, вихідним днем відвідав свого овдовілого батька, привізши традиційного хліба — він за соціалізму не всім діставався, та й поцікавився здоров'ям.

— Було б непогано, але двигун підводить, — як завжди, гранично лаконічним був вусатий козак.

— А ти частіше бувай у лісі — і все владнається...

Батько прислухався до моєї поради. Днями вештався під дубовими шатами — й обійшлося без медичного втручання. А нині ліс сам потребує допомоги.

Коли я запитав у колишнього керівника відділка, до якого входить ліс, де ж поділися дуби, той флегматично відповів:

— Треба ж було з чогось будувати корівники, свинарники.

... Ось так через потреби «дядькобуду» сумна доля спіткала чудову діброву, що вже давно перестала бути храмом.

Володимир СЕМЕНО.

Полтава.

ВІД АВТОРА. Тепер ви, шановні читачі, гадаю, зрозуміли, чому не шумить діброва. Бо їй нема чим шуміти: після втручання недалекоглядних господарників стала низькорослою і мовчки вмирає. Дібровка хворобливо мовчить. Тому, як зміг, розповів про її трагедію.

...Коли вже поставив останню крапку, дійшов сумного висновку: ця біда набула всеукраїнського масштабу. Ось що надрукувала газета «Голос України» у передмові до статті «Щоб у лісі був господар» (8 червня 2001 року): «Схема приватизації земель лісового фонду, запропонована депутатами Вінницької облради, спричинила невдоволення окремих керівників реформованих сільгосппідприємств. Вони не хочуть миритися з тим, що колишні колгоспні ліси передано не їм, а іншому господареві...»

А я чую, як ліс конає між двома заводами і волає:

— Передайте мене лісництву, що у Карлівці...

Отож і тут дбайливий господар, а не варвар ой як потрібен!

Вільний мікрофон

Лікарю, що у вас болить?

Приведені до повного зубожіння і з розпачем чекаючи змін, ми — медичні працівники Макіївки — звертаємося з проханням про захист до «гаранта наших конституційних прав» Президента та до уряду країни. На цей момент на вищому рівні триває розробка та затвердження бюджету на 2002 рік, а Міністерство охорони здоров'я, адміністративні й профспілкові органи нашої бюджетної галузі жодною ініціативи не виявляють.

Хочемо звернути увагу, що медичні працівники трудяться 39 з половиною годин на тиждень. Понад нормативи робочого тижня — неоплачувані чергування вночі, а також чергування у вихідні дні та свята. Безглузді й не гуманні навантаження лікаря під час прийому: 8—9 хвилин на обслуговування хворого вузьким фахівцем (лор-лікарем, окулістом, хірургом та ін.), 12 хвилин — терапевтом.

Не передбачено оплати щоденного ризику здоров'ям, адже нам доводиться працювати з хворими, інфікованими туберкульозом, СНІДом, вірусним гепатитом, сифілісом та іншими небезпечними хворобами.

Не скасовано безплатні відпустки за ініціативою адміністрації лікарень. Ремонтуємо робочі кабінети, купуємо канцтовари на особисті кошти. Нас позбавлено доплати за стаж роботи і пільг на оздоровлення.

У нашому місті лікар приносить родині після належних відрахувань близько 140 гривень, а вартість оплати двокімнатної квартири — 80—90 гривень на місяць.

ЗМІ б'ють на сполох про становище в охороні здоров'я: «Мізерні посадові оклади й надмірні навантаження стають головними причинами непривабливості лікарювання. За останніми даними, за півріччя до охорони здоров'я міста прийшло 27 лікарів, але 46 тоді ж бо звільнилися» («Вечерняя Макеевка», №81 (1034) за 26.07.2001). Там же в номері за 03.08.2001 р. наведено дані обласного управління статистики з середньої зарплатні за липень 2001 року: освіта — 281 грн., охорона здоров'я — 202 грн. У Макіївці: освіта — 217 грн., охорона здоров'я — 161 грн.

Леоніде Даниловичу! Медпрацівники нашого міста добре пам'ятають Вашу допомогу 1997 року, коли після роботи направленої Вами урядовою комісією нам стали більш-менш регулярно видавати зарплатню. Впевнені, що й цього разу Ви не збайдужієте до нашого розпачу, і тому *просимо:*

1. Простежити, щоб на 2002 рік у Держбюджеті було закладено кошти для оплати праці медпрацівників згідно зі ст.77 «Основ законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.92 р.: «Встановлення в держустановах охорони здоров'я середніх ставок та посадових окладів на рівні не нижче середньої заробітної платні працівників промисловості».

2. Повернути медпрацівникам усі необхідні пільги та доплати, відкоригувати робочий день і навантаження на робочий тиждень.

3. Роз'яснити управлінням усіх рівнів нашої галузі, що законодавча заборона на акції протесту для працівників сфери охорони здоров'я може втратити свою силу, оскільки щодо самих медпрацівників закони не дотримують.

Ми (кажу від імені 231 медпрацівника) дуже сподіваємося на Вас.

Л. ФЕДОРИНОВА,

депутат міськради, член комісії з охорони здоров'я.

Макіївка

Донецької області.

■ Фотофакт

В Одеському міському

кардіоревматологічному центрі імені

професора Мінакова працює єдине

в місті кардіохірургічне відділення.

За рік центр обслуговує більш як

три тисячі хворих.

На знімку: лікар-ординатор

кардіохірургічного відділення Ігор

Бурдейний оглядає хворих.

Фото Олександра СЕРОГО (Укрінформ).

Оаза цукрової Сахари

Проблема

Серцевину жовтня, з якою природно асоціюється розпал сезону цукроваріння, заведено вважати найсолодшою. Для деяких керівників аграрної галузі, які ще недавно звітували про високі врожаї цукрових буряків і «очевидне» перевиробництво солодких кристалів, це закономірно. Проте цієї осені працювала, може, половина з 23 цукрозаводів Черкащини. Практично це виявилось до снаги лише потужним переробникам цукрових буряків, за якими стоять відомі інвестори. Підприємства й створили таку собі пустельну оазу, яка, судячи з усього, вже набула обрисів майбутнього цукрової галузі країни. Пальмірський цукрозавод, що в Золотоніському районі, яскраве тому підтвердження. Бо він доводить, що пустеля не вічна і галузь ще здатна розквітнути.

Запрограмований пейзаж?

Дорогою на Черкащину я думав про те, що ми ніби прагнули до такого похмурого ландшафту: нерозкатані під'їзні дороги від дороговказів на шляхах до цукрових заводів, поодинокі кагати солодких коренів, перев'язані хустками попереки селянок, які докопують буряки голіруч... Встановивши мінімальні ціни на сировину і цукор, торік Кабінет Міністрів двома штрихами спробував виправити цей пейзаж. Але двох доволі вдалих мазків виявилось замало. Держава так і не спромоглася втримати мінімальні ціни на цукор ані торік, ані тепер. Попри Закон України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру» ціни впали до 2 тисяч гривень за тону. І якщо торік цукор-сирець восени виявився рятівною соломинкою для задоволення сезонного попиту (для кондитерської промисловос-

осінньо-польових робіт сільгосппідприємств, на закупівлю сировини для переробки і природного газу для заводських потужностей та на багато чого іншого.

Випадковий попутник

Пустелі стискають оази з усіх боків. За останні десять років Пальміра, як місцеві селяни називають свій цукрозавод, скоротила власну зону бурякосіяння вже на кілька тисяч гектарів. Але цукрозавод ще жодного разу не розчарував своїх ділових партнерів, люди тут заробляють пристойно не лише восени, а цілий рік, отже, усе навпаки — оази витісняють пустелю. Дорогою стрів шофера з агрофірми «Маяк». Не простого, мабуть, чоловіка, тямушого, бо розповів він чимало цікавого. Скажімо, що Пальмірі — за 30. Колись на заводі переробляли 3 тисячі тонн буряків на добу, а після реконструкції, на початку сімдесятих, вже удвічі більше. Буряки він возить саме туди, бо, вважає, завод вже пе-

Початок робочого дня директора Віктора Павліченка

ністю компенсувати транспортні витрати від поля до заводу. І ця компенсація ліпша за будь-який стимул: 26 копійок за тонно-кілометр. Отож, і Сергій Михайленко, і мій випадковий попутник, і сотні інших водіїв з пальмірського шляху навряд чи збочать.

Двадцять днів потому

Я прибув на завод якраз на двадцятий день після того, як він вийшов цієї осені на проектну потужність. Про це свідчила оперативна звітність у приймальній директора правління Віктора Павліченка. Красномовні цифри запевняли, що станом на сьогодні з кожної тонни цукрових буряків завод виготовляє трохи більш як 111 кілограмів цукру, а сировини вистачає для ритмічної роботи до кінця жовтня... Пригадав, як директор ДП «Пальміра» Олександр Саранюк, котрий не перший рік опікується матеріально-технічним постачанням заводської зони бурякосіяння, доводив мені, що попри купу проблем (нестабільні ціни, через погодні умови вражені виявилися посіви деяких сортів іноземної селекції тощо), валовий збір солодких коренів перевищить торішній принаймні на 100 тисяч тонн. Виходило, що ніяк не менше... Але тієї миті я зрозумів: Олександр Саранюк мав на увазі інше — на Пальмірському цукрозаводі борються не так за високі врожаї, як за людей. Директор Віктор Васильович Павліченко у своєму кабінеті на моїх очах замовляв... традиційний обід. Як виявилось, того дня мала відбутися зустріч місцевих школярів зі своїми шефами, з'ясувалось, йтиметься... про авторитет вітчизняних виробників. Власне, про них він розповідав і мені.

Умовний одноосібник і фігуральний

— Вітчизняний виробник — це широке, проте, на жаль, на сьогодні дещо девальвоване поняття. Ми приймаємо чимало усіляких корисних законів на захист вітчизняного виробника, любимо поговорити від його імені на усіх рівнях, а він як був, так і лишається сам на сам зі своїми проблемами. Падіння цін цієї осені на цукор нижче рівня, передбаченого постановою Кабінету Міністрів від 1 березня цього року, тому підтвердження. Хіба уряд не знав, що стабільні ціни на ринку спотворює контрабандний цукор з

Польщі, Молдови, Білорусі?! Чи йому невідомо, що закони недієві, доки немає механізму їх чіткого виконання? Який сенс у фіксованих цінах, якщо держава не спроможна регулювати попит і пропозицію товару на внутрішньому ринку з Держрезерву? Нас запевняли про міфічне перевиробництво і перенасичення ринку: цукрозаводи і господарства сиділи без грошей на осінньо-польові роботи, погашення сезонних кредитів, зате з цукром, який не могли продати...

Віктора Павліченка цілком влаштовує встановлене урядом співвідношення: за 1 тону буряків — щонайменше 165 гривень, за 1 кг цукру — 2 гривні 37 копійок. Директор має залізну логіку: аби мати прибуток, треба виростити 350 центнерів цукрових буряків з гектара, витративши не менш як 3600 гривень. Але через вражені церкспорозом посіви, скорочення посівних площ, дефіцит пального, мінеральних добрив середня врожайність по області навряд чи перевищить 200 центнерів з гектара. Якщо на момент мого приїзду Черкащина заготовила 538 тисяч тонн буряків, то, виходило, що половина була на рахунку колективу Пальмірського цукрозаводу, який брав на себе левову частку витрат як інвестор і виробник цукру.

— Дві тисячі одноосібників, — веде далі Віктор Васильович, — також вітчизняні виробники. Бо одноосібниками їх можна назвати лише умовно — ми вже робимо з ними одну справу. Якщо торік вони здали на завод 18 тисяч тонн буряків, то цього року очікується до 30. До речі, з ними ми авансом розраховуємося того самого дня: за кожну тону буряків — 72 кілограми цукру, решту — після закінчення сезону. Жодного разу ми не розчарували партнера — це справа честі заводу як інвестора.

У кожній цукрової оази свій інвестор. У Пальмірі — він стратегічний, в особі ДП «Укррос-цукор». За словами Віктора Павліченка, цього року матеріальних, паливно-енергетичних та інших ресурсів інвестовано приблизно на 18 мільйонів гривень. Спільно з ДП «Укррос-цукор» розроблено і впроваджується п'ятирічний план розвитку підприємства. Цієї весни згідно з ним господарства, які працюють у зоні бурякосіяння заводу, одержали 35 тисяч посадкових одиниць цукрових буряків, близько 1400 тонн дизельного пального (до кінця року одержать ще 1000 тонн), засобів захисту рослин, мінеральних добрив на сотні тисяч гривень. Нині високопродуктивні бурякозбиральні комбайни «Хольмер», за словами директора, копають буряки і вдень, і вночі. Одне слово, каже він, інвестор робить усе від нього залежне, щоб і завод, і сільгоспвиробник не почувався одноосібником у прямому значенні цього слова.

...Біля прохідної я спостерігав за тим, як на подвір'я заїжджали заповнені цукровими буряками вантажівки з Драбівського, Золотоніського, Чорнобаївського, Переяслав-Хмельницького, Черкаського та інших районів. І думав про те, як важливо цукровикам залучити ще одного одноосібника — державу. Адже якщо вона, держава, встановлює ціни на солодкому ринку, то повинна їх і контролювати. Неадміністративних, ринкових, методів не бракує, вигадувати їх не треба. Якби вони діяли, хіба Віктор Павліченко наважився б спрогнозувати остаточний підсумок сезону в Україні у 1,3—1,5 мільйона тонн цукру, що менше, ніж було торік?!

Сергій ВЛАД.

Київ—Золотоноша—Київ.

Фото автора.

На конвеєрі «Пальміри»

ті в тому числі), то цієї осені він вже був додатковим дестабілізуючим фактором на ринку. Кращі підприємства на кшталт Пальмірського цукрозаводу переробляли кубинську тростину і влітку, перекиваючи власні потужності, але у вересні—жовтні вимушені були згорнути торгівлю.

Хто робив «гарячі» гроші, той спекулював цукром і автомобільними, і вагонними партіями. Оптовики купували для того, щоб заробити на кожному кілограмі 20 копійок, продаючи його уроздріб. Ще у вересні на Буковині гендлювали дармовим польським, а на Київщині — білоруським цукром. Дехто пояснював це рецидивами вільної торгівлі: коли на білоруському ринку забороняється торгувати українською продукцією, а для білоруського товару на українському ринку — свобода. Дехто слушно пов'язував нестабільні ціни з грядущими мільйонними збитками виробників буряків і виробників цукру. Адже справжній господар-продавець, яким на сьогодні є цукровий завод, не торгуватиме собі у збиток. Зрештою, він через те тепер і в оазі, що, попри особливості національного ландшафту, не збанкрутів, а вистояв. Оперує такий завод не «гарячими», а інвестиційними грошми, які вкладає у виробництво цілий рік на засоби виробництва і своє відтворення. До того ж, уникаючи можливих ексцесів з податківцями, він ліпше притримує свій товар до кращих часів, але що не буде гендлювати — то факт.

Цього року фіксовані ціни на солодкі кристали уряд встановив 1 березня — знову задовго до появи на нашому ринку продукції сусідніх країн. Отже, вкотре вітчизняні цукрозаводи і сільгосппідприємства не мали змоги ухилитися від демпінгових цін непроханих візитерів з Польщі, Молдови, Білорусі. А відтак втрачали обігові кошти на кредитування

реробив 794 тисячі тонн цукрової сировини, давно перекиривши власні потужності. — То, виходить, без вас аніяк? — перепитує, згадуючи найкращі відгуки про пальмірців у обласному центрі.

Він ствердно киває головою. І додає: — На Пальміру сировину возять навіть херсонці. Вигідно. Чоловік один на прізвище Михайленко з херсонськими номерами, не повірите, на цьому заробив уже 70 тисяч...

Пізніше я перевірів: справді, Сергій Михайленко — не вигадка. На Пальмірі, як і деінде, приймають цукрові буряки за дзавальницькою схемою. Здавальникам виплачують щедрий аванс або цукром, або грошми. А з нинішнього року почали пов-

Солодкі бархани

До Словенії на — авто, але з візою

Під час офіційного візиту Міністра закордонних справ Словенії Димитрія Рупеля в Україну вирішено низку важливих питань, котрі, як вважають високі чиновники, серйозно впливатимуть на подальший розвиток україно-словенських відносин. Серед них варто відзначити підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Словенії про міжнародне автомобільне сполучення. Надсучасну автомагістраль, яка проходитиме через Україну, Угорщину та Словенію, вже охрестили п'ятим європейським транспортним коридором.

Для нашої держави будівництво магіс-

тралі означатиме значне поліпшення сполучення з Європою, адже Словенія розташована в самому її серці. Коментуючи підписання цієї угоди, Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко зауважив, що між нашими країнами все ще існують невикористані можливості двостороннього співробітництва. Йдеться про встановлення прямого залізничного сполучення між Люблянєю та Києвом, яке дало б змогу українським громадянам за мінімально короткий час діставатися будь-якої точки в Європі.

Звичайно, кількість українських туристів у Словенії після побудови такої магістралі, напевно, збільшилася б, якби

не запровадження візового режиму, про-диктоване вимогами Європейського союзу, до якого Словенія має намір приєднатися до кінця 2002 року. Анатолій Зленко з цього приводу заявив: «Ми з розумінням ставимося до позиції уряду Словенії щодо адаптації візового режиму до норм і стандартів ЄС. Водночас вважаємо, що нам слід продовжити пошуки шляхів мінімізації негативних наслідків візового режиму для громадян обох країн».

Та, незважаючи на всі ці перешкоди, Димитрій Рупель переконаний: співробітництво між Україною та Словенією завжди лише прогресуватиме.

Тетяна ПАСОВА.

Рейкова війна розпочалася

Придністров'я блокувало залізницю, що пролягає з Молдови на схід. На станції Бендери, за словами директора Молдовської залізниці пана Гагауза, накопичилося більш як 400 вагонів з вантажем, призначеним для Молдови.

Здебільшого це паливо, відправником якого є російська компанія «Лукойл», цистерни із скрапленням газом і гуманітарні вантажі. Дозвіл на проїзд отримали лише вагони з хімічними речовинами. Президент країни Володимир Воронін дав указівку керівництву залізниці організувати транспортування вантажів з Молдови на схід і назад в об'їзд Придністров'я — через Могилів-Подільський.

Тираспольська влада заявляє, що заходів ужито у відповідь на рішення Кишинєва не видавати Придністров'ю нової митної печатки, без якої регіон не може здійснювати експортні відвантаження. В Придністров'ї через це зупинилася низка підприємств. Як стало відомо, в арсеналі «адекватних заходів» Тирасполя — відключення подачі Кишинєву електроенергії з Молдавської ГРЕС,

що на лівому березі Дністра, перекриття газу та води (основні водогони, що живлять молдовські міста, також розташовані в Придністров'ї). На порозі — зима, і якщо Тирасполь реалізує свої, поки що потенційні, погрози, Кишинів буде в буквальному розумінні заморожений. Навряд чи в Придністров'ї цього хочуть. Мета одна — вплинути на Володимира Вороніна, який має право дати заповітну митну печатку Тирасполю чи не дати.

Безперечно, враховується ситуація, що склалася в самій Молдові. Недавно Володимир Воронін звинуватив уряд у саботажі. Йому треба розібратися з власними міністрами, з вини яких не підписано новий меморандум з МВФ і країна не може отримати потрібні їй кредитні транші. У результаті ростуть борги з виплати заробітної плати і пен-

сій. Окрім урядової, у країні — енергетична криза. Нинішньої зими будинки кишинівців можуть залишитися без тепла, бо «Термоком», який відає ним, практично оголошено банкрутом. Опозиція звинувачує нову комуністичну владу в неспроможності управляти державою. Тирасполь тут вочевидь грає на одному полі з молдовськими правими.

Розраховувати на те, що Кишинів і Тирасполь якось домовляться, не доводиться. Володимир Воронін уже не раз заявляв: доки при владі в Придністров'ї залишатиметься Ігор Смирнов, переговори безглузді. 9 грудня в Придністров'ї президентські вибори. В Кишинєві сподіваються, що на зміну Смирнову прийде хтось інший. А він заявив, що відмовиться від президентського поста тільки в тому разі, якщо Придністров'я буде визнано незалежною державою.

Світлана ГАМОВА.

Кишинів.

Ситуація в Македонії нормалізується, про що свідчить повернення біженців. Ці албанські жінки зі своїми дітьми були змушені залишити рідні домівки в Опаї, що на півночі Македонії, 6 місяців тому. Тепер вони побачать їх знову...

Фото АП.

Лісбет Пальме проти Верховного Суду

Уперше з дня вбивства 15 років тому прем'єр-міністра Швеції Улофа Пальме його вдова Лісбет дала інтерв'ю. Зі сторінок найбільшої стокольмської газети «Дагенс нюхетер» вона заявила: «Я знаю, хто був убивцею».

Лісбет Пальме повертається до не звсім зрозумілої історії зі шведом Крістером Петтерссоном, якого міс'кий суд визнав 1988 року винним у вбивстві Улофа Пальме й засудив на довічне ув'язнення, а Верховний Суд згодом виправдав.

Пригадуєте, як це було? Увечері 28 лютого 1986 року Улоф і Лісбет Пальме йшли пішки центральною вулицею Стокгольма Свея-веген з кінотеатру «Гранд» до метро. Вони були без жодної охорони, бо прем'єр-міністр не вважав за потрібне брати з собою тілоохоронців. І ось на перехресті Свея-веген і Туннель-гатан пролунав револьверний постріл. Хтось стріляв голові уряду в спину. Лісбет Пальме нахилилася над тілом чоловіка, котрий упав, а потім озирнулася назад. Там вона й побачила чоловіка, який дивився просто на неї, а потім розвернувся і кинувся тікати. На суді вона визнала в ньому Крістера Петтерссона.

І все-таки Верховний Суд не прийняв свідчення Лісбет Пальме за доказ. Чому? Судді вирішили, що ще до свідчення дружині прем'єр-міністра

стало відомо, що Крістер Петтерссон — темна особа і що він був алкоголіком, через це вона, мовляв, змогла визначити його за зовнішнім виглядом серед кількох людей на упізнанні. Одне слово, Крістера Петтерссона випустили на волю, сплативши йому компенсацію. А слідство потім раз по раз заходило в глухий кут. Зміни керівників поліцейських груп у справі про вбивство Улофа Пальме ні до чого не приводили. Мені довелося розмовляти з одним з них — Гансом Ельвебру. Він переконано казав, що прізвисько вбивці є напевно у великій таці зібраних матеріалів. Треба, мовляв, лише вичислити його. Та за 15 років, як бачимо, шведські детективи так і не зуміли цього зробити.

А Лісбет Пальме переконана: вбивцею був Крістер Петтерссон. В інтерв'ю «Дагенс нюхетер» удова колишнього прем'єр-міністра розповіла, що за професією вона — психолог. Тому знає, як запам'ятовувати деталі світу, що її оточує. Чому ж тоді вона мовчала впродовж стількох років і не ознаямила широкий загаль зі своїм переконанням?

— Я дала свідчення, проте Верховний Суд не повірив мені, — заявила вона в цьому інтерв'ю. — Але я взяла на себе відповідальність за свідчення. Інші нехай теж візьмуть відповідальність за свої дії...

Лісбет Пальме вважає, що рішення Верховного Суду Швеції потребує особливого розслідування. За всі минулі роки цього, однак, зроблено не було, хоча дії самих поліцейських груп не раз перевірялися і переперевірялися.

Заява Лісбет Пальме мала бурхливе продовження. Інша газета — «Експрессен» — опублікувала статтю журналіста Герта Фюлькінга, в якій теж стверджується, що вбивцею був Крістер Петтерссон. Під цією статтею підписався також сам Петтерссон! Утім, він сказав: «Так, я стріляв, але цю праву ніколи на мене не повісять. Адже немає знаряддя вбивства».

Шведська поліція знову береться за допити колишнього обвинувачуваного, хоча професор права К. Дієсен стверджує, що без знаряддя вбивства довести вину цієї людини буде дуже важко навіть у разі його визнання. Тим паче, що він і раніше робив такі заяви, але потім від них відмовлявся.

Марат ЗУБКО.

Стокгольм—Гельсінкі.

Хроніка. Факти. Події

■ Єреван

Католикос отримав орден Ярослава Мудрого

Католикоса всіх вірменів Гарегіна II удостоєно українського ордена Ярослава Мудрого V ступеня за значний особистий внесок у розвиток вірмено-українських церковних зв'язків. Нагороду вручив посол України в Республіці Вірменія Олександр Божко.

■ Вашингтон

Невдалий жарт?

«Боїнг-757», який летів із Нью-Йорка в Даллас, у понеділок уночі здійснив екстрену посадку в вашингтонському аеропорту «Dulles» «унаслідок позаштатної ситуації». На борту було знайдено записку з погрозами. Спецслужби розпочали розслідування інциденту.

Тим часом генеральний прокурор США Джон Ашкрофт заявив, що цього тижня можливі нові терористичні удари по американських цілях у США і за кордоном.

■ Нью-Йорк

Знову антрекс

Новий випадок зараження антрексом зареєстровано в Нью-Йорку. Легеневою формою сибірки захворіла 61-річна комірниця клінічного центру отоларингології. Раніше офіційні представники США підтвердили, що спори сибірки було виявлено в урядових будівлях у Вашингтоні — в поштових відділеннях Департаменту, в головній будівлі Верховного Суду, а також у будинку Коена, де розташоване Міністерство охорони здоров'я.

■ Ісламабад

Півмільярда — біженцям

Міністр фінансів в уряді Пакистану Шавкат Азіз заявив, що допомога афганським біженцям, котрі скупчуються на пакистанському кордоні, коштуватиме 500 млн. доларів лише протягом цього року.

■ Токіо

Армія безробітних зростає

Рівень безробіття в Японії сягнув 5,3 відсотка. За минулий рік втратили роботу 370 тисяч осіб.

■ Лондон

Зміни в імміграційній політиці

Міністр внутрішніх справ Великої Британії Девід Бланкетт оголосив про кардинальну зміну імміграційної політики. З січня 2002 року всім іноземцям, які подали клопотання про надання притулку, почнуть видавати спецповідчення особи з фотокарткою і даними про відбитки пальців. Водночас буде прискорено процедуру розгляду таких справ.

■ Мурманськ

Роботи на «Курске» тривають

Тривають роботи з вилучення з підводного човна «Курск» крилатих ракет «Граніт». 6 із 22 ракет вже вивантажено з використанням спеціальних кранів.

■ Гавана

Футбол, тату і революція

Учора в Палаці революції відбулася особиста зустріч кубинського лідера Фіделя Кастро із знаменитим аргентинським футболістом Дієго Марадоною. Розповідаючи про своє життя, Марадона показав Кастро зроблені на його тілі татуювання з портретами лідерів кубинської революції — Фіделя Кастро та Ернесто Че Гевари та продемонстрував своє вміння жонглювати футбольним м'ячем.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформангентств. Фото АП.

Повернення блудного сина

Аномалії

Господарський суд Одеської області ухвалив безпрецедентне рішення щодо повернення державі з «офшорної тіні» пасажирського судна «Федір Шаляпін».

Ця напівдетективна історія з присмаком шарлатанства розпочалася ще в січні 1992 року, з настанням «епохи великого пограбування» Чорноморського морського пароплавства. Саме тоді з'явився наказ №14 по ЧМП, згідно з яким турбохід «Федір Шаляпін» з балансу пароплавства передавався іноземній компанії «Одеса Круїз Холдинг», зареєстрованій на Мальті. Та, слід думати, у неї наше, вітчизняне, коріння, на що вказувала й наявність у її назві слова «Одеса».

На яких підставах це було зроблено? Наївне запитання. Яке можна ставити з приводу зникнення з вітчизняних горизонтів ще сотень суден різного призначення цього таки пароплавства. Офіційна версія (яка, втім, декларувалася не в документах, а усно, на різних нарадах) в усіх отих випадках така: судна слід «сховати» від можливих арештів в іноземних портах, аби зберегти їх для України.

Аякже, зберегли! Чимало суден зникли «в тумане моря голубом». Скільки саме — ніхто достеменно не скаже, бо «захисники» державного майна так все заплутили, що в численних переоформленнях документів щодо змін власників отих суден сам чорт ногу зламає. Втім, немає сумніву, десь на когось вони такі працюють, поповнюючи «зеленими» приватні кишені.

«Федір Шаляпін», уже доволі поважний ветеран флоту (споруджений в Англії 1955 року), зумів попрацювати у такому режимі порівняно недовго — близько трьох років. Його фрахтували різні фірми, а потім, наприкінці 1994-го, взяла в оренду туристична фірма

«Ксімекстур». Новоявлені власники судна, аби мати від нього максимальний зиск, вирішили поставити «старого» на ремонт. Конкретно — на Іллічівський судноремонтний завод. Якби, звичайно, оте судно дісталось їм не «на шару», як кажуть в Одесі, то робили б вони це, думається, куди солідніше і при укладанні відповідних договорів і здійсненні контролю за ходом ремонту. А так — дармово є дармово. Судно більше простоювало, ніж ремонтувалося. І за шість років не просто «постаріло», а стало вкрай занедбаним. Таким, за визначенням спеціальної комісії Держфлотінспекції України, що являє собою технічну, пожежну й екологічну безпеку для заводського виробництва, людей, що там працюють, та й для Сухого лиману з його портами загалом.

Не дивно, що за таких обставин директор ІСРЗ Леонід Кошарський вдарив на сполох. Саме за його листом на ім'я директора Департаменту морського і річкового флоту Василя Зубкова й була направлена для обстеження турбохода комісія фахівців на чолі з держінспектором, капітаном далекого плавання Валерієм Адереєм. Комісія своє слово сказала. А що далі? Хто візьме на себе відповідальність за подальшу долю судна? Хто, нарешті, відшкодує заводі витрати за ремонт та утримання турбохода? Охочих не знаходилося. Залишалися сподівання на правоохоронні органи. До речі, ще до цього Іллічівський транспортний прокурор в інтересах держави в особі ДП «Судноремонтне виробництво «ІСРЗ» подав до Господарського суду Одеської області позовні ви-

моги про стягнення з ЧМП Департамент «Бласкосудноремонт»-«Бласкопасфлот» та з ТФ «Ксімекстур», які свого часу начебто уклали угоди з судноремонтним заводом, 22 мільйонів 680 тисяч 972 гривень. Суд, зрозуміло, застосував заходи щодо забезпечення позову й наклав арешт на турбохід «Федір Шаляпін».

— Однак, незважаючи на неодноразові відкладання розгляду справи, — розповідає голова Господарського суду Валерій Балух, — відповідачі на засідання суду не з'являлися, відповіді на позов не давали. Розглядати справу довелося без них. Відгукнулося лиш керівництво Чорноморського морського пароплавства, яке заявило: представляти інтереси власників судна не уповноважене й оригіналів документів щодо його приналежності вони не мають.

Пакет документів, наданих суду для обґрунтування позовних вимог, у багатьох випадках викликав подив. Деякі угоди замовниками не були підписані, матеріали нерідко мали суперечливий характер, оформлялися з порушенням чинного законодавства тощо. Відсутні, зокрема, акти, кошториси виконаних заводом робіт. Неодноразові вимоги суду щодо надання йому достовірних документів так і не було виконано. Господарському суду не залишалося нічого іншого, як у задоволенні позовних вимог до одного з відповідачів відмовити, до другого — залишити без розгляду.

А ось щодо доволі сумнівної обробки між ТФ «Ксімекстур» та Одеською облдірексцією «Укрсоцбанку» своє вагоме слово суд змушений був висловити.

Справа в тім, що у червні 1998 року між цими структурами було укладено договір морської іпотеки й кредитну угоду, за якими банк надавав фірмі кредит у сумі 1,8 мільйона гривень, а та, в свою чергу, передавала у

заставу... турбохід «Федір Шаляпін», який фірмі не належав. Також не встановлено, документально не підтверджено, до речі, й право власності на це судно вищезгаданої іноземної офшорної компанії. У результаті вказаної угоди суд зробив висновок: фірма «Ксімекстур» отримала чималий кредит під заставу державного майна і за рахунок держави використала, всупереч Закону України «Про заставу», державну власність з корисливою метою, в результаті чого було накладено стягнення на судно та виставлено його на продаж з аукціону для забезпечення зобов'язань ТФ «Ксімекстур».

Отже, вийшовши за межі позовних вимог, суд, по-перше, визнав недійсним договір морської іпотеки між банком та фірмою; по-друге, вирішив стягнути з «Ксімекстуру» на користь облдірексції «Укрсоцбанку» отримані за кредитним договором 1,8 мільйона гривень. Доведеться «туристам», що хотіли нажитися за рахунок держави,

видобувати гроші з власного гамана.

Цим Господарський суд, однак, не обмежився. Головним у його рішенні від 12 жовтня 2001 року став ось такий пункт: «Морське торговельне судно турбохід «Федір Шаляпін» стягнути в дохід держави в особі Міністерства транспорту України». В незалежній Україні таке сталося вперше: незаконно відчужене, «сховане», перепродуване, заставлене, використуване в корисливих інтересах приватних осіб судно повернено тому, хто і є законним його власником, — державі.

Може, цей прецедент спонукає відповідні державні органи ініціювати повернення з «офшорів» й інших таких суден! Господарський суд, зауважив Валерій Балух, самостійно, з власної ініціативи зробити цього не може. А будуть позови — він їх розгляне виважено і всебічно. Й інтереси держави, суспільства захистить.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Колаж Юлії ЄФІМОВОЇ.

Думали — бандити, з'ясувалося — «колекціонери»

Кримінал

У квітні нинішнього року співробітники криворізького відділу боротьби з організованою злочинністю виявили склад зброї у селищі Христофорівка Дніпропетровської області. У звичайному сараї в пластикових бочках зберігалися гранати, автомати, гвинтівки, револьвери, кулемет та сім гранатометів. Господарем суперарсеналу виявився мешка-

нець Кривого Рогу Юрій Гудименко, який орендував господарське приміщення. Оразу після виявлення складу начальник криворізького ВБОЗ Павло Савришев заявив, що зброя належить організованому злочинному угрупованню (ОЗУ), за яким правоохоронці давно полювали.

Звичайно, всі очікували, що судовий розгляд переросте в гучний процес, який закінчиться суровим вироком. Але у випадку з христофорівським

арсеналом точки зору оперативників і суду не збіглися.

І хоча, у кінцевому підсумкові, на лаві підсудних опинилося восьмеро осіб, суддя Тетяна Яценко не побачила в їхніх діях ознак ОЗУ. Суд вирішив, що головний підсудний зберігав зброю для себе, а інші лише допомагали йому в цій нелегкій справі. Сам Гудименко пояснив, що він цінитель зброї, а арсенал у Христофорівці — його колекція.

16 жовтня 2001 року Тетяна Яценко винесла вирок: Юрію Гудименку — 4 роки позбавлення волі, всім його співучасникам — по 2 роки позбавлення волі умовно.

Можна лише поспівчувати криворізьким борцям з організованою злочинністю. Адже вони хвалилися, що цю саму злочинність і спіймали, а суддя усе з'ясувала: полювали за «колекціонерам». Залишається сподіватися, що після суду в криворізьких вбозівців не зникне бажання боротися з організованими злочинними угрупованнями.

Олександр АНИЩЕНКО.

Кривий Ріг.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Реалії

І воша на продаж хороша?

На кременчуцькому базарі всього за одну гривню можна купити «лікувальну» вошу.

На Центральному кременчуцькому ринку сидить жіночка, яка торгує харчами. Ще й приторгує... вошами. За гривню-півтори клієнти одержують одну вошу з гнидами. Не для чаклунства, для лікування. Є такий дикий «народний» спосіб позбавитися гепатиту: взяти і проковтнути разом із хлібом вошу або гниду, і недугу після такої терапії «знімає, як рукою». Якщо, звичайно, не помреш від огиди. Вирощує жінка вошей на собі. Вона мати чотирьох дітей, і треба розуміти, що діти теж виступають у ролі розсадника.

Якби ця брідка історія, про яку розповіли колеги з «Кременчуцького Телеграфа» була поодиноким випадком, то й тоді з нею не можна змиритися. Але, за даними міської дезстанції, тільки за дев'ять місяців нинішнього року в Кременчуці виявлено 918 випадків педикульозу, з них у дітей — 221. Отож дитсадки і школи стали фактично полігонами зарази. І як наслідок звичайних побутових контактів — дитина з нормальної сім'ї приносить додому вошей.

Зрештою, переважна більшість дітяків узагалі не знає, як передаються воші і чого треба остерігатися. Опитування, яке провели медики у чотирьох школах, дало невеселі результати. Дівчатка, приміром, упевнені, що педикульоз передається з губною помадою, а те, що спільний із подружками гребінець занесе гнид, не знає майже ніхто.

Лікування шампунем, милом, гарячою водою не дає стовідсоткового ефекту. Сучасні препарати коштують недешево, а класичний бензилбензоат не зовсім комфортний в лікуванні, хоч і діє. Зате доступний по ціні. Власне, лікують ним безкоштовно — на міській дезстанції. Але проблема в тому, що будівля аварійна і може завалитися у будь-який час. І якщо таке станеться, то де лікуватися? Тим часом міська влада все вивчає ситуацію. А гниди роблять свою справу.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Отелло, або Смерть до смішного проста

Прем'єра

У театрі імені Франка з'явився дуже потужний спектакль. Він називається «Отелло».

Навіть діти знають, як це у Шекспіра: Отелло у фіналі задушив Дездемону. Але фінал вистави франківців такий несподіваний, що ризиковано про нього писати, це — ніби розкривати секрет детектива, чого публіка не любить. Втім, навіть якщо його опишуть усі газети, він все одно буде несподіванкою і потрясінням для очевидців.

Виставу поставив Віталій Малахов (сценографія Антона Лобанова, композитор Іван Небесний). Два тижні тому довелося писати, що за «Отелло» — боязко. Бо Малахов щойно випустив у себе в Театрі на Подолі «Концерт для роаялю в чотирі руки», вклавши в цю виставу стільки енергії, що для «Отелло», теоретично, нічого не лишалося. Але Малахов таки зробив те, чого, здається, підряд не буває — він, майже без передишки, випустив (просто сказати!) видатну, велику виставу.

Минулої суботи «Отелло» показали на глядача. Перед тим нібито не було генеральної репетиції і ніхто не знав достеменно, скільки це триватиме. Припускали, що години зо три. Вийшло — чотири!

Поза сумнівом, там ще будуть скорочення. А поки що, з післяпрем'єрних вражень, це виглядає ось як.

Перша дія збиває з пантелику: це схоже на східну казку в голлівудському варіанті, така собі бедуїнсько-венетійська псевдоекзотика. Отелло — Анатолій Хостікоєв. Тут — все, що зазвичай, лиш не те, чого звично чекаєш. Цей Отелло дивно схожий багато на кого одразу: на полковника Каддафі, на Філю Кіркова, а часом навіть на того персонажа з «Городка», котрий весь час гугнявить: «Меня зовут Модест!» Здається, перед нами відверто пародіюють мавра!

У програмці сказано, що ідея вистави належить саме Хостікоєву. Думаєш: невже він хотів отак просто й грубо дегероїзувати сам себе (бо за своє життя грав у кількох версіях «Отелло» — набридло, мабуть)?

Ні, все інакше, і скоро це стає зрозуміло. Цей Отелло — баламут, котрий клеїть дурня й знає, що йому вибачать, бо він улюбленець публіки. Він не почувається тут чужим, а його смаглявість зовсім не вада, навпаки, це модно! Це екзотично, цим милуються провінціали-венетіанці, а генерал Отелло вміє дотепно розповідати про подвиги, він знає, як поводитися у салонах. Тому знаменитий монолог «Вона мене за муки полюбила...» — у нього явно іронічний! Мовляв, ага, я воєнний азіат, але я ось навіть вашого Шекспіра цитую! Він міг би після цього ляпнути навіть «Ми самі не ме-е-естние!» — і це б природно прозвучало в устах циганистого генерала! Нормальний світський тон і манери. Яка тут може бути ревність?

Є, правда, дві деталі, що в цю картину не вписуються: як він покотячому цапає за лице Дездемону і ще його акцент. Але про це потім.

А зараз про світські манери. Тут усі отаки! Це якась безтурботна цивілізація, де живуть автоматично-легко, безпроблемно. Навіть не живуть (це важливо підкреслити) — не живуть, а виконують певні звичні й неважкі обов'язки. Дож (В'ячеслав Сумський) — обов'язок держслужбовця передпенсійного віку, батько Дездемони (Олексій Петухов) — обов'язок легковажного батька, Яго (Богдан Бенюк) — обов'язок незлого (!) інтригана. Емілія (Наталія Сумська) — обов'язок порядності. У Дездемони (Оксана Батько) теж обов'язок — вискочити заміж за інтересного воєнного. У Родріго — обов'язок трагічного кохання (здається, тут у Георгія Хостікоєва хороша заявка на роль Ромео).

Отже, це обов'язок, що виродився в обов'язковість. Як обов'язок носити штани. Життя в автоматичному режимі. А в декого, як у Кассіо (Олег Стальчук) — навіть на автопілоті: захищав офіцерську честь, але... був п'яний і нічого не пригадує!

Це світ банальних людей. Коли поміж них зав'язується трагедія, вона здається нам курйозом. Небезпечна фраза «сьогодні хусткою такою бороду собі втирав наш Кассіо» не викликає тривоги — зал сміється.

В антракті кілька глядачів навіть пішли додому.

Вони навряд чи передбачали (та й ті, хто лишився, теж), що в другому акті буде надзвичайної сили вибух. Звідки він, якщо Отелло не ревнивий і не має расових комплексів? А от звідки: як сказано, всі тут — люди обов'язку. Отелло — теж. Причому, він це робить краще за інших. Але трагедія в тім, що він воїн, і його головний обов'язок — смерть. «Ти називаєш вбивством те, що я вчинити мушу?» — у цій фразі в Хостікоєва наголос на останньому слові.

Вище було згадано про один «несалонний» жест Отелло: він покотячому цапає за лице свою кохану Дездемону. Жест сліпого. Або закоханого дикуна, котрий інакше ще не навчився, жест людини без досвіду. І цей жест свідчить: Дездемона — перша любов генерала.

І тепер їй належить умерти.

Тут Хостікоєв робить немислиме: його Отелло стає схожим на скаженого звіра й маленьку дитину одночасно. «Я порубаю її на шматки!» — реве звір, але закінчує фразу розгублений хлопчик, кризь слози: «А шкода...» В залі —знову сміх. Це прикметно — зал часто сміється, навіть в епізоді убивства, навіть коли звучить банально-знаменита

фраза «Чи ви молились на ніч, Дездемоно?» І цей сміх, прости, Господи, доречний. Бо хто сказав, що «Отелло» — це цнотливо-красива історія? Ні, це жахлива історія.

Ми не бачимо мавра в бою. Але те, як він готує Дездемону до смерті, дещо прояснює. Мабуть, саме отакій — страшний і спокійний — він і на полі битви. Отелло нестерпно довго закутує ще живу Дездемону у полотняні пелюшки — мабуть, отак готували до бальзамування своїх покійників давні єгиптяни. Бо вірили, що на тім світі є життя. Отелло, здається, теж. Тим трагічніше все, що відбувається. За цим епізодом постають тисячоліття людського досвіду Смерті.

А сама смерть у виставі до смішного елементарна. І все одно несподівана. Тут усі зустрічають її, мов діти, котрі ненароком (навіть Яго — ненароком) скоїли щось непоправне.

...Ми обіцяли повернутися до дивного акценту Хостікоєва-Отелло. Спершу цей акцент здається нав'язливим і робленим. Це якась суміш афро-української мови з явними чеченсько-кавказькими інтонаціями (іноді — буквально як у російсько-грузинських анекдотах). Часом такою мовою Отелло розмовляє навіть на самоті з собою, що здається невиправданим. І тільки згодом розумієш: це мова самотності й сирітства. Йому в цілім світі нема з ким розмовляти своєю справжньою мовою. Може, її на всій землі пам'ятає лиш він один. Прикметно, що передсмертний монолог Отелло звучить якоюсь мовою, невідомою нам. Цього у Шекспіра нема, це —Хостікоєв. Може, це осетинська мова його батька? Ні, це стародавня арабська молитва! Отже, останні слова в житті Отелло сказано тією мовою, що й перші. Є тут і ще один смисл: тільки смерть повертає людину додому, але виявляється, що там ти будеш розмовляти іншою мовою, ніж твоя Дездемона.

Віталій ЖЕЖЕРА.

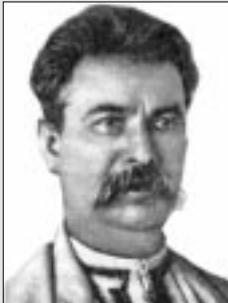
На знімку: Отелло — найпотужніша роль Анатолія Хостікоєва. Можливо, на сьогодні найкраща з усіх його ролей.

Видатні українці

«Піду чоботи латати, а себе не зречуся!»

У жовтні минуло 125 років з дня народження Сергія ЄФРЕМОВА. Нині багатьом з його соратників-сучасників охоче ставлять пам'ятники (скажімо, Грушевському та Петлюрі), а Єфремов залишається ніби на окраїні публічної свідомості, хоч був він справжнім героєм духу.

Він народився в селі Пальчик на Катеринопільщині нинішньої Черкаської області. Спершу був семінаристом, потім учився на юридичному факультеті Київського університету. Хотів стати письменником, але вочевидь мав ширшу натуру й бурхливіший темперамент, ніж треба для просто письменника. У 26 літ він став провідним українським публіцистом, настільки потужним і продуктивним, що його одного вистачало на двадцять псевдонімів! Згодом став політиком, причому — одним з провідних в Україні початку ХХ століття. Хоч носив вишиванку й довгі «народні» вуса, завжди був противником охлократії, тобто втручання натовпу в політику, і вважав, що політичний рух мусить очолити інтелгенція. Він — песимист, скептик, але не цинік, і людина надзвичайно твердих переконань. Двічі сидів у тюрмі за царського режиму й тричі — за радянського, і кожного разу — за сепаратизм! При цьому зовсім не був радикалом, а «поступовцем» (була така партія —Товариство українських поступовців). В останній раз Єфремова посадили 1929-го — і вже не випустили.

1917-го року Єфремов став міністром (секретарем) національних справ Центральної Ради, одним із заступників Грушевського. Але скоро пішов звідти —сам. Це прикметно, бо він був вічний опонент —Грушевського, кайзера, гетьмана, не кажучи вже про більшовиків.

Цікаво, що коли після громадянської війни більшовики оголосили амністію і з-за кордону почали повертатися емігранти, він теж «повернувся», хоч насправді нікуди не виїжджав з Києва. 1922 року Єфремов став віцепрезидентом Академії наук. Його «Історія українського письменства» вивчалась і викладалась аж до заборони 1930 року. Він жив при новій владі, але не служив їй. І особливо не приховував свого ставлення до неї.

І йому не вибачили саме цього — твердості переконань.

Його арештували влітку 1929-го. Потім — фабрикація «справи СВУ», весною 1930-го — знаменитий публічний процес у Харкові. Тоді посадили 45 осіб на чолі з Єфремовим. Йому дали 10 років. В кінці цього строку він помер, у тюрмі чи таборі, невідомо.

І досі лишається таємницею: чому на процесі СВУ він визнав нав'язану «вину»? Можливо, не хотів приховувати зневагу до охлократичного радянського режиму. Таке могло бути — з огляду на його крутий характер. Або (є й така версія) йому сказали: не візьмеш на себе вину — арештуємо Онисю, жінку, яку ти любиш...

Зрештою, тодішня свобода мало чим різнилася від несвободи. Здавалося, ще щось можна робити: у 20-х роках в Україні ще видавалися багатотомники Винниченка! Ще працював Курбас! А Єфремов вважав це прислужництвом і писав у своєму щоденнику на початку 1929-го: «Коли треба буде, то й занімію, піду чоботи латати, а себе не зречусь!»

Потужний публіцист, він у ці роки принципово не брався за відкрити публіцистику. Йому залишався щоденник: «Не раз, а сотні разів я питав себе: може, я помиляюсь щодо большевиків, може, моя стара істота просто не розуміє нових вимог часу? Може, з мого боку просто несправедлива ота відраза щодо цих «героїв нового часу»? Тяжкі це питання... Але коли бачу брехню, провокацію, хвастовитість, пошлість, які становлять головні риси большевицької системи — то відповідь одну можу дати: не приймаю системи, на брехні й провокації, на світовому дурисвітстві заснованої! Навіть кров, насильство — якщо воно відверте й шире — можна зрозуміти, якщо не простити. Але не брехню, не лицемірство, не провокацію — огидні знаки розтлінного режиму. І він мусить загинути!»

Цікаво тепер читати той щоденник, виданий у Києві майже через 70 років. Там, мало не на кожній сторінці, Єфремов наводить ознаки смертельного занепаду режиму й пише: не далі як завтра-післязавтра більшовицький режим здохне од власної підлості. Як ми тепер знаємо, режим упав набагато пізніше, але багато в чому й досі ще виявляє живучість. Одначе цю книгу цікаво читати — неточність прогнозу не викликає враження незручності. Мало того: якби навіть від двадцятих років ХХ століття, не дай Боже, у нас не лишилося жодної книги, окрім дивом збереженого щоденника Єфремова, ми могли б вважати, що честь української літератури збережена — ним одним.

Світлана КУШНІР.

Спільно проти однаковості

В Києві завершилася дводенна наукова конференція «Людина і культура в умовах глобалізації». Її проводили Інститут філософії НАН України, Міжнародний фонд соціально-економічних та політологічних досліджень («Горбачов-фонд») та благодійна організація «Центр практичної філософії» (президент Анатолій Толстоухов). На конференції працювали чотири секції, що розглядали проблеми культури, науки та релігії в умовах глобалізації. «Центр практичної філософії» має намір невдовзі видати матеріали конференції у двох томах.

Вл. інф.

Усі ми — наші

Нещодавно на столичному гала-концерті найбільші оплески дісталися народній пісні «Чорнії брови», яку співав полтавець африканського походження Руслан Кадилов. Це було зворушливо й екзотично. Та за екзотикою — живі проблеми. В Україні є 450 національно-культурних товариств, що захищають свою культуру від загальної нівеляції. Щоб допомогти їм, наше Мінкультури та Рада національних меншин започаткували проект «Україна — відкритий світ». У його рамках уже відбулося або заплановано чимало акцій: концерти, виставки, наукові дискусії та презентація мас-медіального проекту «Національні культури в інформаційному просторі України». Останні події у світі показують, що «малих» національних проблем не буває й нехтувати ними не варто. До речі, відновив роботу Комітет у справах національностей та міграції (вже не вперше реорганізований), а в Міністерстві культури і мистецтв нещодавно створено нове управління — етносів України.

Світлана ГОЛУБ.

Герої Шекспіра в рабстві обов'язку

Зведений балансовий звіт ВАТ «Корал-банк» на 1.10.2001р.							
Статті балансу		Усього 01.10.2001р.	НВ	Резиденти БКВ	НКВ	НВ	Нерезиденти БКВ
АКТИВИ		2673299878	2670909760	2389495	623	0	0
Готівкові кошти		4079726	2612483	1467243	0	0	0
Банківські метали		0	0	0	0	0	0
Дорожні та інші чеки		0	0	0	0	0	0
Кошти в НБУ		32804218	32804218	0	0	0	0
Кошти в інших банках		450922875	450000000	922252	623	0	0
Резерв під заборгованість інших банків		0	0	0	0	0	0
Нетто: кошти в інших банках		450922875	450000000	922252	623	0	0
Казначейські та інші ЦП, що рефінансуються НБУ, та ЦП, емітовані НБУ у т.ч. ЦП, емітовані НБУ		0	0	0	0	0	0
Резерв під знецінення казначейських ЦП		0	0	0	0	0	0
Нетто: казначейські ЦП та ЦП, емітовані НБУ		0	0	0	0	0	0
Депозити та кредити в інших банках		0	0	0	0	0	0
Резерв під заборгованість інших банків		0	0	0	0	0	0
Нетто: депозити, кредити в інших банках		0	0	0	0	0	0
Цінні папери в портфелі банку на продаж		0	0	0	0	0	0
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції		0	0	0	0	0	0
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції		0	0	0	0	0	0
Нетто: цінних паперів на інвестиції		0	0	0	0	0	0
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам		1914162731	1914162731	0	0	0	0
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам		0	0	0	0	0	0
Нетто: кредитів та фінансового лізингу (оренда), які надані клієнтам		1844165670	1844165670	0	0	0	0
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ		0	0	0	0	0	0
Основні засоби та нематеріальні активи		276410831	276410831	0	0	0	0
Зношення основних засобів та нематеріальних активів		0	0	0	0	0	0
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи		19139198	19139198	0	0	0	0
Нараховані доходи до отримання		257271633	257271633	0	0	0	0
Резерв під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами		0	0	0	0	0	0
Нетто: нараховані доходи до отримання		20229319	20229319	0	0	0	0
Інші активи		63831417	63831417	0	0	0	0
Резерв під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку		4980	4980	0	0	0	0
Нетто: інші активи		63826437	63826437	0	0	0	0
СУКУПНІ АКТИВИ		2673299878	2670909760	2389495	623	0	0
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		1003401522	1003335951	65571	0	0	0
Кошти банків		0	0	0	0	0	0
Депозити та кредити банків у т.ч. кредити отримані від НБУ		560000000	560000000	0	0	0	0
Кошти клієнтів		350059023	349993452	65571	0	0	0
Інші депозити		0	0	0	0	0	0
Боргові ЦП, емітовані банком		0	0	0	0	0	0
Кредити отримані від міжнародних фінансових організацій		0	0	0	0	0	0
Субординована заборгованість		80000000	80000000	0	0	0	0
Нараховані витрати до сплати		9476963	9476963	0	0	0	0
Інші зобов'язання		3865536	3865536	0	0	0	0
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		1003401522	1003335951	65571	0	0	0
КАПІТАЛ		1669898356	1669898356	0	0	0	0
Статутний капітал		1125059000	1125059000	0	0	0	0
Зареєстрований статутний капітал банку		1125879000	1125879000	0	0	0	0
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку		820000	820000	0	0	0	0
Нетто:сплачений зареєстрований статутний капітал банку		1125059000	1125059000	0	0	0	0
Капіталізовані дивіденди		0	0	0	0	0	0
Викуплені власні акції		0	0	0	0	0	0
Результат минулих років		443684187	443684187	0	0	0	0
Прибуток минулого року, що очікує затвердження		0	0	0	0	0	0
Збитки минулого року, що очікують затвердження		0	0	0	0	0	0
Емісійна різниця		0	0	0	0	0	0
Загальні резерви		89835162	89835162	0	0	0	0
Результат поточного року		11320007	11320007	0	0	0	0
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ		1669898356	1669898356	0	0	0	0
СУКПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ		2673299878	2673234307	65571	0	0	0
Активи-пасиви (має бути 0)		0	-2324547	2323924	623	0	0
Активи №№380,390,391,392		0	0	0	0	0	0
Пасиви №№380,390,391,392		0	-2324547	2323924	623	0	0
Доходи №№608,618,638,648		0	0	0	0	0	0
Витрати №№708,718,738,748		0	0	0	0	0	0
Різниця (має бути 0)		0	0	0	0	0	0
Звіт про прибутки та збитки комерційного банку станом на 01.10.2001р.							
Символ		Стаття доходів		Форма №2.01 (коп.та сота частиа од.валют)			
		Доходи		Усього			
60	Процентні доходи			344358927			
601	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках			260318151			
602	Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності			12811586			
604	Процентні доходи за кредитами фізичним особам			240686457			
61	Комісійні доходи			6820108			
611	Комісійні доходи за операціями з клієнтами			22641337			
62	Результати від торгівельних операцій			22641337			
63	Інші банківські операційні доходи			2121450			
639	Інші банківські операційні доходи			159443			
64	Інші небанківські операційні доходи			159443			
649	Інші небанківські операційні доходи			59118546			
	Витрати			59118546			
70	Процентні витрати			333038920			
701	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків			48509429			
702	Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності			30578209			
709	Інші процентні витрати			16098582			
71	Комісійні витрати			1832638			
710	Комісійні витрати			1144589			
73	Інші банківські операційні витрати			1144589			
739	Інші банківські операційні витрати			51304182			
7397	Штрафи, пені, що сплачені за банк.операціями			51304182			
74	Інші небанківські операційні витрати			34000			
740	Витрати на утримання персоналу			188982176			
7400	Основна і додаткова заробітна плата			57242454			
7401	Внески на державне соціальне страхування			52777197			
74013	Збір на соц.страхув. на випадок безробіття			4332316			
741	Сплата податків та інших обов'язкових платежів крім податку на прибуток			248719			
7419	Сплата інших податків та обов'язкових платежів крім податку на прибуток			1416464			
742	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів			10267407			
7420	Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів			356177			
7423	Амортизація			9911230			
743	Інші експлуатаційні та господарські витрати			1652686			
744	Витрати на телекомунікації			6467696			
745	Супутні небанківські операційні витрати			874202			
749	Інші небанківські операційні витрати			96187087			
7497	Штрафи, пені, що сплачені за госп.операціями			90195			
77	Відрахування в резерви			38978544			
770	Відрахування в резерви під заборгованості інших банків			38978544			
	Прибуток (збиток) до сплати податку			15442007			
79	Податок на прибуток			4120000			
	Чистий прибуток (збиток)			11320007			

Арбітражний суд Запорзької області (69000, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) 12.10.2001 р. постановив визначити Відкрите акціонерне товариство «Запорізький хлібокомбінат № 1 (69032, м. Запоріжжя, вул. Верхня, 1, Код ЄДРПОУ 05486763) банкрутом і відкрити ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Іщенко В. Д. (ліцензія № 367).

До уваги акціонерів Відкритого акціонерного товариства «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь»

ВАТ «Запоріжсталь» повідомляє про початок виплати дивідендів за 2000 рік.

Рішенням загальних зборів акціонерів Товариства затверджено наступний порядок виплати дивідендів за 2000 рік:

- Акціонерам — юридичним особам та фінансовим посередникам (довірчі товариства, Банки), крім ДТ «Запоріжсталь-Інвест», дивіденди сплачувати банківським переказом на їх рахунки в банківських установах.
- Акціонерам — фізичним особам, не працюючим на комбінаті «Запоріжсталь»:
- 2.1. Мешканцям у Запоріжжі, в тому числі довірителям ДТ «Запоріжсталь-Інвест» в Орджонікідзевському відділенні № 7717 ВАТ «Державний ощадний банк України» з його поточних (вкладних) рахунків за адресою: м. Запоріжжя, пр. Леніна, 149 (зупинка міського транспорту «Універмаг «Україна») у такий час (крім неділі): Пн., вт., ср., чт., сб. — з 8.00 до 13.00 та з 14.00 до 19.00 годин. Пт. — з 8.00 до 13.00 та з 15.00 до 19.00 годин
- 2.2. Мешканцям інших областей, міст, районів України, в тому числі довірителям ДТ «Запоріжсталь-Інвест» — у відділенні ВАТ «Державний ощадний банк України» за місцем проживання. Для цьогого необхідно відкрити рахунок на своє ім'я, заповнити форму № 143 і вказати на знаходження дивідендів на владних рахунках в Орджонікідзевському відділенні № 7717 ВАТ «Державний ощадний банк України» за адресою: м. Запоріжжя, пр. Леніна, 149.
3. Дивіденди сплачуються за особистим письмовим зверненням акціонера установи Ощадбанку з такими документами: документ, що посвідчує особу (паспорт, т. і.); довідка з податкової адміністрації про присвоєння ідентифікаційного номеру платника податків.
4. Розмір дивідендів за 2000 рік складає — 0,89 копійки на акцію, а з урахуванням вилучення податку на дивіденди — 0,62 копійки на акцію.
- Початок виплати дивідендів з 1 жовтня 2001 року без строку обмеження.
5. Право на отримання дивідендів мають особи, які були акціонерами ВАТ «Запоріжсталь» станом на 15 червня 2001 року.

Довідки за телефонами ВАТ «Запоріжсталь»:
(0612) 39-23-34,39-37-64, 39-25-97.

Господарським судом м. Києва порушено справу № 24/630-6 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Аксіом Крис Бег» (код ЄДРПОУ 25349034, м. Київ, вул. Тургенєвська, 16, кв.26).

Розпорядником майна по справі № 24/630-6 призначено Ламонову Олександр Михайлівну (ліцензія № 000219 від 16.02.2000 року).

Заяви кредиторів про грошові вимоги, підтверджуючі документи та заяви можливих санаторів подаються до Господарського Суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького,44-б) у місячний термін з дня опублікування.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ вул. Б. Хмельницького, 44-В) порушив справу № 24/591-6 про банкрутство приватного підприємства «Данава» (01042, м. Київ а/с 304/5), н/р 26002519 в ВАТ «Кредитпромбанк», МФО — 300863, код ЄДРПОУ — 30575509, та визнав його банкрутом, ліквідатор — Каргаполов О. К.

Кредиторам звертатися з претензіями до боржника протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Повідомлення

Філія «Київська ресурсна палата» Товарної біржі «Західно-Українська Біржа Нерухомоті» у відповідності до укладених угод проводить торги з продажу на конкурсних засадах майна підприємств-банкрутів, а саме: будівля «склад-комора» загальною площею 218,4 кв. м за ціною 4292 грн., яка знаходиться за адресою: Бориспільський район, с. М. Стариця; трактор Т-150Т (2 шт.) за ціною — 1806 грн. кожний; трактор ЮМЗ-6АКЛ —2038 грн.; трактор ЮМЗ-6002 — 2759,9 грн. Ціни вказані з врахуванням ПДВ, являються початковими.

Продавець — Ліквідаційна комісія радгоспу «Вишеньківський».

Час проведення торгів — щоч

Зведений балансовий звіт АКБ на 1 жовтня 2001 року			
Статті балансу	На початок року		(копії) Усього
	01-01-2001р.	01-10-2001р.	01-10-2001р.
АКТИВИ	4050583763	4685412058	
Готівкові кошти	62940031	58043271	
Банківські метали	0	0	
Дорожні та інші чеки	0	0	
Кошти в НБУ	300891447	79904688	
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0	
у т.ч. цінні папери, емітовані НБУ	0	0	
Резерв під знецінення казначейських ЦП	0	0	
Нetto: казначейські цінні папери	0	0	
та цінні папери, емітовані НБУ	0	0	
Кошти в інших банках	662279812	1750053344	
Резерв під заборгованість інших банків	0	313873021	
Нetto: кошти в інших банках	662279812	1436180323	
Цінні папери в портфелі банку на продаж	5975280	0	
Резерв під знецінення ЦП на продаж	833760	0	
Нetto: цінні папери в портфелі банку на продаж	5141520	0	
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	785892630	795033869	
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	107051312	15256067	
Нetto: цінні папери на інвестиції	678841318	779777802	
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	742052051	1011971616	
Резерв під кредити та фінансовий лізинг, які надані клієнтам	95390169	23028188	
Нetto: кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	646661882	988889428	
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	5368750	5368750	
Основні засоби	226070568	247257436	
та нематеріальні активи	107102367	143735731	
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	118968201	103521705	
Нetto: основні засоби та нематеріальні активи	1123527	30987684	
Нараховані доходи до отримання	0	0	
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	1123527	30987684	
Нetto: нараховані доходи до отримання	1568367275	1202738407	
Інші активи	0	0	
Резерви під можливі втрати за дебіторською та сумівною	0	0	
дебіторською заборгованістю банку	1568367275	1202738407	
Нetto: інші активи	4050583763	4685412058	
СУКУПНІ АКТИВИ	2302444779	2846896722	
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	0	0	
Кошти банків	902140000	1433140000	
Депозити та кредити банків	0	0	
у т.ч. кредити, отримані від НБУ	742323060	1002644593	
Кошти клієнтів	0	0	
Інші депозити	1063005	0	
Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0	
Кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій	0	0	
Субординована заборгованість	0	0	
Нараховані витрати до сплати	745959	11182639	
Інші зобов'язання	656172755	396114983	
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	2302444779	2846896722	
КАПІТАЛ	1748138984	1838515336	
Статутний капітал	1533200000	1603200000	
Зареєстрований статутний капітал банку	1533200000	1603200000	
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0	
Нetto: сплачений зареєстрований статутний капітал банку	1533200000	1603200000	
Капіталізовані дивіденди	0	0	
Викуплені власні акції	0	0	
Результат минулих років	191557595	198224205	
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0	0	
Збитки минулого року, що очікують затвердження	0	0	
Емісійні різниці	0	0	
Загальні резерви	16363905	16714779	
Результат поточного року	7017484	20376352	
СУКУПНІЙ КАПІТАЛ	1748138984	1838515336	
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	4050583763	4685412058	
Активи-пасиви (має бути 0)	0	0	
Активи NN 380, 390, 391, 392	13508741	156863148	
Пасиви NN 380, 390, 391, 392	13508741	156863148	
Доходи NN 608, 618, 638, 648	6171197	25035328	
Витрати NN 708, 718, 738, 748	6171197	25035328	
Різниця (має бути 0)	0	0	

Господарським судом Житомирської області (10014, м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 25) за заявою ВАТ «Житомироблпаливо» порушено справу № 5/86 «Б» про банкрутство ВАТ «Кварцсамоцвіти» (сmt. Володарсько-Волинський, Житомирської обл., вул. Чкалова, 8), р/р 26006301172404 у Володарсько-Волинському територіально-відокремленому безбалансовому відділенні № 1 Житомирського ЦВ ПІБ, МФО 311056.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Венгловського Романа Адольфовича (ліцензія № 067 від 19.09.2000 р.).

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Фінансова звітність		
АКБ "ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК		
РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ"		
за третій квартал 2001 року		
Ліш. НБУ №164 от 09.06.2000		
м. Сімферополь, вул. Більшовицька, 24		
Звіт про прибутки та збитки на 1 жовтня 2001 року		
Символ	Стаття доходів та витрат	(копії) Усього
6	Доходи	523519266
60	ПРОЦЕНТНІ ДОХОДИ:	304720625
601	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	49967649
602	Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	251919689
603	Процентні доходи за кредитами центральним органам управління	
604	Процентні доходи за кредитами фізичним особам	2011729
605	Процентні доходи за цінними паперами	821558
609	Інші процентні доходи	
61	КОМІСІЙНІ ДОХОДИ	57949470
610	Комісійні доходи за операціями з банками	1259782
611	Комісійні доходи за операціями з клієнтами	56689688
62	РЕЗУЛЬТАТ ВІД ТОРГОВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ	133526960
63	ІНШІ БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ	26693614
639	Інші банківські операційні доходи	26693614
6397	Штрафи, пені, що отримані за банк.операціями	3000
64	ІНШІ НЕБАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ	628597
649	Інші небанківські операційні доходи	628597
7	Витрати	503142914
70	ПРОЦЕНТНІ ВИТРАТИ	133200984
701	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	60071001
702	Процентні витрати за коштами суб'єктів господарської діяльності	13945712
703	Процентні витрати за коштами бюджету та позабюджетних фондів України	22392482
704	Процентні витрати за коштами фізичних осіб	36791789
705	Процентні витрати за цінними паперами власного боргу	0
709	Інші процентні витрати	0
71	КОМІСІЙНІ ВИТРАТИ	9537683
710	Комісійні витрати	9537683
73	ІНШІ БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	22115903
739	Інші банківські операційні витрати	22115903
7397	Штрафи, пені, що сплачені за банк.операціями	42500
74	ІНШІ НЕБАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	186793074
740	Витрати на утримання персоналу	60463213
7400	Основна і додаткова заробітна плата	43794503
7401	Внески на державне соціальне страхування	16318710
7401A	З них: збір на соц.страхув.на випадок безробіття	944623
7403	Матеріальна допомога та ін. соц. виплати	350000
741	Сплата податків та інших обов'язкових платежів крім податку на прибуток	16077259
7410	Податок на додану вартість	302467
7419	Сплата інших податків та обов'язкових платежів крім податку на прибуток	15774792
742	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	42461147
7420	Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	5195963
7421	Витрати на утримання орендованих основних засобів та нематеріальних активів	631820
7423	Амортизація	36633364
743	Інші експлуатаційні та господарські витрати	26160411
744	Витрати на телекомунікації	20932727
745	Супутні небанківські операційні витрати	9340167
749	Інші небанківські операційні витрати	11358150
7497	Штрафи, пені, що сплачені за госп.операціями	111177
77	ВИДРАХУВАННЯ В РЕЗЕРВИ ТА СПИСАННЯ БЕЗНАДІЙНИХ АКТИВІВ	149099608
770	Видрахування в резерви	149099608
	ПРИБУТОК (ЗБИТОК) ДО СПЛАТИ ПОДАТКУ	22772014
	ПОДАТОК НА ПРИБУТОК	2395662
79	ЧИСТИЙ ПРИБУТОК (ЗБИТОК)	20376352
Голова Правління		Л.І.Карамушка
Головний бухгалтер		Н.І.Драбкова

Хозяйственный суд города Севастополя (09011, Севастополь, ул. Суворова, 21), возбудил дело № 20-6/580 о банкротстве Государственного коммунального предприятия «Севастопольский комбинат благоустройства» (99008, г. Севастополь, ул. Пожарова, 7).

И/к 03358386, т/счет 260033011197 в СФ АКБ «Укрсоцбанк», г. Севастополь, МФО 324195.

Распорядителем имущества должника назначен Ребик Петр Валентинович, лицензия № 000255 от 2 марта 2000 года (тел. с 18 до 22 часов (0692) 54-80-41).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня публикации объявления.

АКЦИОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК “НОВИЙ”			
Балансовий звіт за 3 квартал 2001 р.			
рядок	найменування статті на 01.10.2001р.	(тис. грн.)	
АКТИВИ		176 125	
1	Готівкові кошти	3 681	
2	Кошти в НБУ	10 897	
3	Кошти в інших банках	44 091	
4	Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	94	
5	Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	1	
6	Нetto: цінних паперів на інвестиції	93	
7	Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	98 120	
8	Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	2 974	
9	Нetto: кредитів та фінансового лізингу (оренда), які надані клієнтам	95 146	
10	Основні засоби та нематеріальні активи	19 157	
11	Зношення основних засобів та нематеріальних активів	2 569	
12	Нetto: основні засоби та нематеріальні активи	16 588	
13	Нараховані доходи до отримання	4 443	
14	Резерви під сумівну заборгованість за нарахованими доходами	649	
15	Нetto: нараховані доходи до отримання	3 794	
16	Інші активи	1 835	
17	Нetto: інші активи	1 835	
18	СУКУПНІ АКТИВИ	176 125	
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		156 107	
1	Кошти банків	3 223	
2	Депозити та кредити банків	13 811	
3	Кошти клієнтів	117 236	
4	Боргові цінні папери, емітовані банком	1 440	
5	Субординована заборгованість	17 959	
6	Нараховані витрати до сплати	1 705	
7	Інші зобов'язання	733	
8	СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	156 107	

КАПІТАЛ	20 017
1 Статутний капітал	17 432
2 Зареєстрований статутний капітал банку	17 500
3 Нetto: сплачений зареєстрований статутний капітал	17 500
4 Викуплені власні акції	68
5 Результат минулих років	-1 082
6 Загальні резерви	2 731
7 Результат поточного року	936
8 СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	20 017
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	176 125
1 Активи №№ 380, 390, 391, 392	17 887
2 Пасиви №№ 380, 390, 391, 392	17 887
3 Доходи №№ 608, 618, 638, 648	1 199
4 Витрати №№ 708, 718, 738, 748	1 199
Звіт про прибутки та збитки станом на 1 липня 2001 року	
СТАТТЯ	тис.грн.
1 Процентний дохід	15 924
2 Процентні витрати	-11 524
3 Чистий процентний дохід	4 400
4 Комісійний дохід	4 681
5 Комісійні витрати	-382
6 Чистий комісійний дохід	4 299
7 Дивідендний дохід	0
8 Чистий торговельний дохід	1 532
9 Прибуток/ збиток від інвестиційних цінних паперів	0
10 Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0
11 Інший операційний дохід	195
12 Операційний дохід	10 426
13 Загальноадміністративні витрати	-4 202
14 Витрати на персонал	-2 445
15 Прибуток від операцій	3 779
16 Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-772
17 Прибуток до оподаткування	1 623
18 Податок на прибуток	-686
19 Прибуток після оподаткування	936
20 Непередбачені доходи / витрати	0
21 Чистий прибуток/збиток банку	936

НАДІЙНІСТЬ... ПОТУЖНІСТЬ... ЕКОНОМІЯ...

Російська зборка

Різні модифікації зі складу

Спеціальні програми для корпоративних клієнтів

Гарантія 1 рік або 20.000 км пробігу

Сервіс

Кредит

Обслуговування по всій ділерській мережі

Центральний офіс: м. Київ, бул. Вернадського, 34/1, тел.: (044) 450 0363, факс: (044) 4500364

Автосалон на Деміївській: м. Київ, вул. Деміївська, 5а, тел.: (044) 265 2616, 265 7055

Філії та дилери:

- "Автотрейдинг-Вінниця": Хмельницьке шосе, 13, тел.: (0432) 52 0037
- "Автотрейдинг-Дніпропетровськ": м. Десантників, 1, тел.: (0562) 34 0134
- "Автотрейдинг-Донецьк": проспект Мира, 10, тел.: (062) 381 3630
- "Автотрейдинг-Запоріжжя": вул. Седова, 8, тел.: (0612) 33 1231
- "Автотрейдинг-Кіровоград": вул. Жовтневої революції, 31, тел.: (0522) 24 3913
- "Автотрейдинг-Одеса": Люстдорфська дорога, 92/94, тел.: (048) 777 1434
- "Волиньавтомотосервіс": м. Луцьк, вул. Підгаєцька, 3, тел.: (03322) 5 1277

Балансовий звіт Товариства з обмеженою відповідальністю "Діалогбанк" станом на 01 жовтня 2001 року.		Звіт про прибутки та збитки товариства з обмеженою відповідальністю "Діалогбанк" станом на 01 жовтня 2001 року	
АКТИВИ	(тис. грн.)	Найменування статті	(тис. грн.)
Кошти та залишки у НБУ	1 916,2	Процентний дохід	3 374,9
Кошти, розміщені в інших банках з відрахуванням резервів	3 189,8	Процентні витрати	-225,5
Кредити клієнтів	23 365,4	Чистий процентний дохід	3 149,4
з відрахуванням резервів			
Нараховані доходи до утримання	2 223,5	Комісійний дохід	143,5
Вкладення в асоційовані компанії та дочірні установи	19,7	Комісійні витрати	-1,5
Основні засоби та нематеріальні активи	3 260,6	Чистий комісійний дохід	142,0
Інші активи	110,4	Дивідендний дохід	0,0
Всього активів	34 085,6	Чистий торговельний дохід	4,8
ПАСИВИ		Інший операційний дохід	91,8
Кошти банків		Операційний дохід	96,6
Кошти клієнтів	4 141,8	Загальноадміністративні витрати	-267,4
Інші зобов'язання	2 812,9	Витрати на персонал	-105,5
Субординовані зобов'язання		Прибуток від операцій	3 015,1
Всього зобов'язань	6 954,7	Відрахування в резерви	-817,3
Капітал банку		Прибуток до оподаткування	2 197,8
Сплачений статутний капітал	25 655,0	Податок на прибуток	0,0
Резерви	124,9	Прибуток після оподаткування	2 197,8
Фінансовий результат звітного року	2 140,3	Непередбачені доходи/витрати	-57,5
Збитки минулих років	-789,3	Чистий прибуток/збиток банку	2 140,3
Всього капітал банку	27 130,9		
Всього пасивів	34 085,6		

Господарський суд Миколаївської області постановою від 16 жовтня 2001 року (справа № 2/182) визнав банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру дочірнього виробничо-торгівельного підприємства «Плагаш» м. Миколаїв, вул. Електронна, 81.

Ліквідатором призначено Томашевського О. О. (ліцензія Міністерства економіки України № 035) к. т. 23-50-34, 23-12-61.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ліквідаційна комісія спільної діяльності в рамках ДОГОВОРУ № 2 Дд-99 про спільну діяльність по організації та експлуатації авторизованої майстерні по технічному обслуговуванню тягачів та вантажних автомобілів «VOLVO» від 19 лютого 1999 року, зареєстрованого за адресою: м. Київ-134, вул. Якутська, 4, об'являє про припинення дії цього ДОГОВОРУ. Претензії приймаються протягом двох місяців за адресою: м. Київ, Кільцева дорога, 20/1-А, тел./факс: 490-31-11.

и судом л. порушено справі про жавного ко- иємства «За- ий кристал» нець-Поділь- цької обл., 24, код 0033004680 в дільському нкв. МФО	<table><tr><th colspan="2">ВАТ «Підволочиське хлібоприймальне підприємство»</th></tr><tr><td colspan="2">повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 14 грудня 2001 року об 11.00 за адресою: Тернопільська область, Підволочиський район, смт. Підволочиськ, вул. Б. Хмельницького, 18.</td></tr><tr><td colspan="2">Порядок денний:</td></tr><tr><td colspan="2">1. Звіт правління про підсумки фінансово-господарської діяльності.</td></tr><tr><td colspan="2">2. Звіт голови спостережної ради.</td></tr><tr><td colspan="2">3. Звіт ревізійної комісії.</td></tr><tr><td colspan="2">4. Внесення змін та доповнень до Статуту ВАТ «Підволочиське ХПП».</td></tr><tr><td colspan="2">5. Вибори органів управління товариства.</td></tr></table>	ВАТ «Підволочиське хлібоприймальне підприємство»		повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 14 грудня 2001 року об 11.00 за адресою: Тернопільська область, Підволочиський район, смт. Підволочиськ, вул. Б. Хмельницького, 18.		Порядок денний:		1. Звіт правління про підсумки фінансово-господарської діяльності.		2. Звіт голови спостережної ради.		3. Звіт ревізійної комісії.		4. Внесення змін та доповнень до Статуту ВАТ «Підволочиське ХПП».		5. Вибори органів управління товариства.	
ВАТ «Підволочиське хлібоприймальне підприємство»																	
повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 14 грудня 2001 року об 11.00 за адресою: Тернопільська область, Підволочиський район, смт. Підволочиськ, вул. Б. Хмельницького, 18.																	
Порядок денний:																	
1. Звіт правління про підсумки фінансово-господарської діяльності.																	
2. Звіт голови спостережної ради.																	
3. Звіт ревізійної комісії.																	
4. Внесення змін та доповнень до Статуту ВАТ «Підволочиське ХПП».																	
5. Вибори органів управління товариства.																	

Знай наших!

Підручники пишуть у Городні

Учитель іноземних мов і депутат райради з Городні Микола Хмеленок написав кілька підручників, за якими нині викладає. Студії педагога-інваліда (він переніс дитячий церебральний параліч. — Авт.) помітили в П'ятигорському лінгвістичному університеті. Там, у Росії, нещодавно видано два посібники чернігівця. Микола Павлович підготував до видання ще кілька книг і пише нові.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

На знімку: Микола Хмеленок отримав від німецьких друзів комп'ютер, який допомагає йому в написанні навчальних посібників з німецької мови.

Фото автора.

Бізнес по-дитячому

Думки в дорозі

Не завжди можна зрозуміти, що штовхає малоліток виходити «на робочу стежку»: чи неспроможність батьків прогодувати їх, чи бажання мати власні кишенькові гроші. Нині вже ніхто не дивується, що діти миють машини, пильнують базарний крам, продають газети чи щось інше. Їхню трудову біографію деякі дорослі підтримують. Мовляв, адже вони не жебрують, не крадуть і вже самі заробляють гроші. Однак у цей час діти могли б учитися, займатися улюбленим видом спорту, грати з друзями...

Та нерідко обрана ними робота пов'язана ще й з певним ризиком. А з іншого боку, що ще робити дітям, яких батьки-алкоголіки виганяють з дому, де окрім порожнього холодильника та пляшок з-під горілки нічого не лишилося.

На одному з пожвавлених перехресті столиці нерідко

можна побачити, як дівчинка та хлопчик 8—10 років вибігають на проїжджу частину до автотранспорту, що зупиняється на червоне світло. Одного разу придивилася. Біля одного авто, після швидких переговорів, хлопчик підпалив сірника і простягнув його до цигарки водія. Той віддячив малого «підприємця» копійками. Деякі водії посміхалися, часто заперечно хитаючи головою. Але іноді малюкам таланило, і за один «світлофор» їм траплялося кілька «курців». А якими щасливими були діти, коли на узбіччі підраховували свій «капітал»!

У цей час із кафетерія вийшла мама з двома хлопчиками, які несли повітряні кульки та морозиво. Побачивши, як їхні однолітки поспішають до авто, що зупинилося на дорозі, вони голосно зареготали...

Звичайно, щастя кожен розуміє по-своєму. Навіть ці маленькі квіти життя...

Вікторія ЛИТВИН.

Правова допомога доступна кожному

Юридичну клініку створили громадська організація «Центр юридичного захисту» та гуманітарний університет «Запорізький інститут державного і муніципального управління». У клініці на громадських засадах працюють студенти — майбутні юристи. Для них це чудова нагода отримати практичні навички роботи за фахом, а для людей, котрі не мають змоги оплатити працю дипломованого юриста, — можливість одержати правову допомогу. До

того ж — кваліфіковану. Адже студенти працюють у клініці під постійною опікою викладачів університету та юристів-практиків.

Роботи у працівників юридичної клініки вистачає. Лише торік вони надали запоріжцям більш як 200 консультацій, склали майже 30 позовних заяв. Студенти вже представляють інтереси своїх підопічних у трьох судових процесах.

Олександр АБЛИЦОВ.

Запорізька область.

Горщики побили за межу

Сільські новини

У корпункт «Голосу України» на Рівненщині звернулася жителька села Оженин Острозького району Марія Мельник. Досі хоч би куди стукала колишня вчителька, а нині пенсіонерка, з проханням розібратися в такій зловбоденній і одвічній для селянина проблемі, як межа, скрізь відбувалися відписками.

...У 1973 році сім'я Мельників одержала під забудову ділянку — сім соток. Того ж року чоловікові Марії Харитонівни, Олексію Яковичу, як молодому спеціалісту тодішньої райсільгосптехніки, колгосп «Червона зірка» виділив ще 18 соток городу поблизу Оженинської сільської ради. Мельники користувалися цим городом до 1982 року, доки землю не забрали під стадіон.

1983 року біля будинку Мельників ділили колгоспне поле під городи, і сім'ї дісталось 18 соток, тобто не залишилася у наклді.

Ще 6 соток їм виділило КСП за рішенням загальних зборів у 1990 році. Отже, за документами, Мельники володіють 31 соткою землі, про що є відповідний запис у земельно-кадастровій книзі Оженинської сільської ради та у

погосподарській книзі. Це засвідчує і Державний акт на право приватної власності на землю.

То в чому проблема? У ділянці біля хати. Марія Харитонівна вважає, що її обділили на дві сотки. Дехто усміхнеться: мовляв, і через них треба стільки галасу здіймати? Для пенсіонерів Мельників, які вдвох одержують 218 гривень пенсії, земля — годувальниця, єдиний засіб вижити. Крім городини, фруктів, Марія Харитонівна вирощує квіти. Якщо геть сутужно з фінансами і на хліб бракує, повезе кілька букетів у Нетішин на базар...

Начальник Острозького районного відділу земельних ресурсів Роман Гресько знає про цю проблему.

— Проектантка із земельно-кадастрового бюро (вона вже звільнилася з роботи) відміряла землю

Гриби у двох ракурсах

Буває і таке

Три роки тому «Голос України» вже публікував фото вчителя Житомирської школи-інтернату № 11 Володимира Білобровця. Тоді в руках у нього було два гриби, один з яких важив 5 кілограмів. Володимир Семенович запевняв, що намагатиметься побити свій рекорд. І от на тому самому місці — а це звичайне поле неподалік села — після осіннього дощу знайшов цього велетня вагою в п'ять з половиною кілограмів, а поряд з ним ще 16 кілограмів порхавок. Менші він законсервував, а з більшої вирішив приготувати грибну смаженю й почастувати друзів.

До речі, більшість грибників чомусь не визнає порхавки. Хоч у неї є перевага — з іншим грибом не сплутаєш, як, прирізом, сирожку, під яку підступно маскується бліда поган-

ка, повідомляє наш власний кореспондент Олексій КАВУН.

А тим часом на Сумщині, за інформацією нашого власного кореспондента Владислава ЖМУРКОВА, за час «тихого» полювання поганками вже отруїлося більш як 50 мешканців

області, в тому числі 10 — померли. Лише у Кролевеці від отруєння «дарами» лісу померли подружжя та їхній син.

На знімку: Володимир Білобровець.

Фото Леоніда ШЕВЧУКА.

Спорт

Латвійська декада в Києві

Хокей. Чемпіонат СЄХЛ. Кияни в чергових матчах приймали команди з Латвії. І щоразу святкували перемоги. «Сокіл» — ХК «Рига» — 6:2 і 4:2. «Беркут» — «Металург» (Лієпая). 2:1 і 2:1. Тепер наші команди поміняються суперниками. Латвійська хокейна декада в українській столиці триває.

Арбітрів визначено

Футбол. Перший матч плей-оф за вихід до фінальної частини чемпіонату світу-2002 між збірними України та Німеччини, який

відбудеться 10 листопада в Києві на НСК «Олімпійський», обслуговуватиме бригада рефері з Італії на чолі зі Стефано Браскі. Матч-відповідь у Дортмунді 14 листопада доручено служителям Феміди з Португалії — арбітр Вітор Мануел Мелу Перейра.

Браскі 44 роки, за фахом він — комерційний агент. Його одноліток Перейра — експерт з телекомунікацій. Обидва мають великий суддівський стаж на найвищому рівні.

Італієць добре знайомий українським прихильникам футболу. Обслуговував матчі «Динамо» — «Брондбю» — 0:1 (1997/98, кваліфікаційний матч Ліги чемпіонів), «Реал» — «Динамо» — 1:1 (1998/99, 1/4 фіналу Ліги чемпіонів).

Португалець був арбітром матчу «Брюгге» — «Шахтар» — 1:0 (1995/96, 1/16 фіналу Кубка кубків), «Панатінаїкос» — «Динамо» — 2:1 (1998/99, груповий турнір Ліги чемпіонів), «Баварія» — «Динамо» — 1:0 (1998/99, 1/2 фіналу Ліги чемпіонів), Ісландія — Україна — 0:1 (1999, відбірковий матч чемпіонату Європи-2000).

Повернення Кучеревського

Відбулося зібрання засновників АТЗТ ФК «Дніпро-96». Одностайно затвердили відставку Миколи Федоренка. Новим головним тренером «Дніпра» призначено Євгена Кучеревського. До роботи він стане 9 листопада.

У зв'язку з проведенням у Києві адміністративно-територіальної реформи, згідно з рішенням Київради від 06.09.01 № 3/1437, Київська міська партійна організація «ВО «Батьківщина» повідомляє про ліквідацію районних організацій партії «ВО «Батьківщина» на території таких районів Києва:	Радянського — ідентифікаційний код 21716079
Залізничного — ідентифікаційний код 25896003	Старокиївського — ідентифікаційний код 25882863
	Харківського — ідентифікаційний код 21713885
	Претензії приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення за адресою: 01133, м. Київ-133, бул. Лесі Українки, 26, кім. 916.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.
■ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
■ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
■ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
■ Рукописів не повертаємо.
■ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
■ При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України». Зам. 0311198.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos